

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemati:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5:50
na mesec 1:90

Izhaja vsak dan sveder izvenredne in praznične.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zalivanja vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravištva naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6:50
na mesec 2:30

za Nemčijo:

celo leto K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 35—

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravištvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica: št. 5 telefon št. 85

Mir ali vojna?

Dunaj, 15. januarja.

Dunajski politični krogi smatrajo, da je presojati mednarodni položaj v celoti resno, toda nikakor ne pesimistično.

Glede mirovnega vprašanja je treba počakati, kakšen vtisk napravi demarš velesil in kakšen odgovor poda Turčija. Trdovratnim in ponosnim pozam visoke porte in turških diplomatov ni preveč verjeti. Vlada Kiamil paše se nahaja sicer v silno težavnem položaju in se baš radi tega boji izreči to, kar je že sama morala spoznati za pravo. Odrina ne zahteva le Balkanska zveza, temveč z njo je solidarna cela Evropa, ker so pač vele-kabineti spoznali, da je predaja te važne trdnjave edina garancija za zaključeno zanesljivo miru. Solidarnost evropskih diplomatov ne gre sicer tako daleč, da bi se bili odločili podpreti svojo grožnjo z nasilnimi sredstvi, toda pretinja, da Turčija ne sme več računati niti na politično, niti na finančno podporo Evrope, ako ostane trdovratna, je že sama prav učinkujoča, saj je znano, da so turške blaginje prazne in da porta ne more niti svojim uradnikom nakazati plač. Še manj pa ima potreben denar za nadaljevanje vojne.

Ze današnja poročila iz Carigrada dajo sklepati, da si porta vendarle v zadnjem trenutku premisli; vlada je začela zapirati Mladoturke, nastopa ostro proti revoluciji sol-dateski — vse kaže, da se pripravljajo izgovoriti ob 12. uri od balkanske zveze zahtevano besedico »da«.

Nepričakovane okolnosti morejo seveda povzročiti tudi nasprotno. V tem slučaju se bodo velesile morale odločiti za demonstracijo — kar pa je malo verjetno — ali pa bo prišlo do obnovitve vojne. Toda zdi se, da bi vojne operacije v tem slučaju ne imele drugega namena, kakor doseči predvsem padec Odrina. Vsa sila zvezanih armad bi se v prvi vrsti vrgla na trdnjavo ter napela vse moči, da jo prisili k predaji. Z velikimi boji ob Cataldži se ne računa, ker so si balkanske države sveste, da je

trajno zasedenje Carigrada za enkrat izključeno — preveč so pri tem namreč tangirani interesi (dozdevni ali dejanski) raznih velesil.

Za nadaljni razvoj dogodkov je torej postaviti tri eventualnosti.

Turčija se uda demarš velesil in grožnji balkanske zveze. Mir bi bil v tem slučaju v najkrajšem času sklenjen in podpisan.

Turčija ostane trdovratna. Mogoče je, da se velesile iz strahu pred obnovitvijo vojne, ki rodi lahko vsakojake neljube evropske incidente, odločijo za nasilno intervencijo. Verjetneje pa je, da prerušijo zvezane države mirovna pogajanja, odpovedo premirje in obnovijo vojne operacije. Pomenjalo bi to z ozirom na londonske konference nekako restitutio in integrum in pri poznejši obnovitvi mirovnih pogajanj bi se morala Turčija ukloniti ostrejšim pogojem, kakor so oni, ki jih stavi balkanska zveza danes.

Vsekakor pače odločitev: na eno ali drugo stran še tekom tekočega tedna.

Kako se zavzema avstrijska vlada za avstrijske interese?

Znano je, da je Albanija predmet posebne ljubezni avstrijskih državnikov. Doma sicer štedimo in skoparimo na vseh poljih, ki se tičejo kulture in gospodarstva, nimamo denarja niti za najnujnejše kulturne potrebe, ako pa se gre za Albanijo in Albance, pa imamo vedno denarja v izobilju na razpolago. Za vzdrževanje šol v Albaniji smo vsako leto potrošili poltretji milijon.

Človek z normalnimi možgani bi mislil, da so ti ogromni milijoni, potrošeni v Albaniji, nosili bogate obresti in da je ta avstrijska propaganda rodila stoterne sad: da se je po vsi Albaniji mogočno razširila avstrijska državna ideja in da je na vsi črti zavladala avstrijska trgovina. Lahko bi to pač bilo, toda dejansko se to ni zgodilo, zakaj takozvana avstrijska propaganda, za katero so se leto za leto mrtvovali milijoni, v resnici ni bila avstrijska, marveč je bila uravnana tako nad vse brihtno, da se o njej lahko trdi, da je bila na-

ravnost propaganda »pour le roi d'Italie«.

Šole, ki jih vzdržuje Avstro-Ogrska v Albaniji, so namreč italijanske. Da se z italijanskimi šolami širi tudi italijanski duh, to je več kakor gotovo, o tem je prepričan vsakdo, samo ne modri avstrijski državniki. Da se vzpričo takšnih razmer tudi ni mogla razviti avstrijska trgovina v Albaniji, je jasno.

Tako si je pridobila povsod na vsi črti gospodujočo pozicijo italijanska trgovina. Zlasti v Skadru. Tu je takorekoč monopolizirala ves trgovinski in bančni promet italijanska trdka Tozzi. Posledica tega je bila, da se je avstrijski trgovinski promet v Skadru in okolici skrčil na minimum.

To padanje avstrijske trgovine je zavzelo take mere, da je jelo to skrbeti celo tamkajšnje avstro-ogrski konzulat, ki je jel razmišljati, ako bi ne kazalo pridobiti kako avstrijsko banko, da bi osnovala svojo podružnico v Skadru ter skušala trdka Tozzi polagoma iztisniti iz njenih gospodujočih pozicij.

Da bi bilo to v avstrijskega stališča velikanskega pomena, nam pač ni treba še posebe naglašati. S tem bi došla avstrijska trgovina zopet do veljave in avstrijski vpliv bi se zopet utrdil in okreplil.

Konzulat se je trudil na vse strani. Končno se mu je le posrečilo pridobiti dve slovenski banki, ki ste bili pripravljeni raztegniti svoje delovanje tudi na Skader.

Iz zanimanja, ki ga je avstro-ogrski konzulat kazal za stvar, sta imenovana zavoda sklepala, da je vladi izredno mnogo ležeče na tem podjetju.

Ker je vsak začetek težak, saj je bilo v naprej računati, da ne bo lahko prišli s konkurenco trdki, ki si je osvojila — že ves tamkajšnji trg, sta imenovani banki sklenili, da se obrneta na vlado s prošnjo, da bi jima šla na roko in da bi jima dovolila za podjetje tudi primerno podporo.

Posredovanje v tem oziru je prevzel eden izmed jugoslovanskih poslancev, ki se je v tej stvari zglašil pri ministrstvu zunanjih del v trdni nadi, da ga bodo tu sprejeli z odprtimi rokami.

Toda, ko je tu razložil svoj načrt, niso mogli gospodje pri ministrstvu prikriti svoje konsternacije.

Sprva so se zvižali na vse načine, potem pa so kar naravnost izjavili, da takega podjetja ne morejo podpirati, kamoli da bi mu naklonili še kako podporo.

S tem so bili seveda vsi načrti pokopani in italijanska trdka Tozzi bo v največjo škodo avstrijske trgovine še vnaprej imela izključni monopol za vestrговski in bančni promet v Skadru in okolici!

Da bi bilo to v avstrijskem interesu, je seveda dvomljivo, toda gospodje na Dunaju imajo očitno raje, da obvladajo albanski trg izključno Italijani, kakor da bi dovolili, da bi temu izključnemu monopolu napravili konec Slovani, čeprav sole-ti Avstrijci.

Seve, če bi bili to Nemci ali Madžari, potem bi imela država za nje na razpolago milijone, tako pa naj raje gospodujejo Italijani in naj vzame vrag vso avstrijsko trgovino v Albaniji!

Takšna je avstrijska politika!

Novi davki.

V parlamentu pripravljajo zdaj takozvani mali finančni načrt. Podlaga temu malemu finančnemu načrtu je finančni načrt, ki ga je leta 1909. predložil tedanji finančni minister pl. Bilinski. S tem malim finančnim načrtom hoče vlada predvsem dobiti pokritja za dovoljene uradniške predloge in pa vsaj deloma sanirati žalostne deželne finance. Dosedaj so predlagani sledeči novi davki: zvišanje davka na žganje od 90 vin. na 1 K 40 vin. kot provizorij ob obnovitvi nagodbe z Ogrsko l. 1917., zvišanje osebno - dohodninskega davka, davek od tiantim, davek neoženjenec, totalizaterski davek, nadalje davek od avtomobilov in šampanjca.

Dogovori večinskih strank o novi finančni reformi sicer še niso dovedli do definitivnega rezultata, vendar pa se more že zdaj trditi, da je večina strank pripravljena, dovoliti

davke, ki so potrebni za saniranje državnih in deželnih financ, za pokritje službene pragmatike in za v zadnjem času sklenjene socialnopolitične zakone. Vendar pa se morajo premagati še velike težkoče. Že pri izbiri posameznih davščin so težkoče, ker ima skoraj vsaka stranka svoje posebne želje. Tako hočejo Poljaki glasovati za zvišanje davka na žganje le pod pogojem, če se tudi davek na pivo vsaj za isti znesek pri hektolitru zviša, čemur pa se seveda upirajo poslanci onih dežel, v katerih se mnogo piva konsumira. Ravnotako se upirajo industrialni in obrtniški zastopniki zahtevi vlade, naj bo po novi reformi osebnodohodninskega davka dovoljen vpogled v trgovske knjige. Gosposka zbornica pa hoče zvišanje osebnodohodninskega davka le tedaj dovoliti, če se to zvišanje raztegne na vse sloje, torej tudi na nižje sloje, in ne samo na one osebe, ki imajo vsaj 10.000 K letnih dohodkov. Značilno je, da je v tem oziru gosposka zbornica bolj vladna nego vlada sama, ker vlada noče še bolj obremeniti nižjih in srednjih slojev.

Težje pa je vprašanje, kako naj se razdele dohodki tozadevnih novih davkov na posamezne dežele. V tem oziru so precej različna mnenja vlade in strank, in tudi dežele še niso edine o ključu dotacije. Uvaževanja vredno je postopanje Čehov in Nemcev s Češkega o vprašanju finančne reforme. To postopanje bo tudi velikega pomena za situacijo v češkem deželnem zboru. Zmernejše češke stranke hočejo podpirati finančno reformo. In tako so prišli nemški poslanci s Češkega v precej nevarno situacijo. Prepričani ne smejo finančnega načrta, ker nočejo onemogočiti pokritja za službeno pragmatiko. Toda tudi o vprašanju dotacij deželam morajo skupno s Čehi operirati, ker je pri tem nemško prebivalstvo na Češkem ravnotako zainteresirano, kakor češko in ker je treba dobiti potrebnih sredstev za izboljšanje učiteljskih plač na Češkem.

Zastopniki delavnih strank, so včeraj nadaljevali svoje konference s finančnim ministrom Zal'skim o malem finančnem načrtu. Predvsem so se dogovarjali o načinu kako razdeliti dohodke zvišane osebnodohodninskega davka.

Te besede so gospo poživile. »Odškodnino,« je vzklila, »da, če bi bilo mogoče dobiti odškodnino, če bi nama morali plačati lepo vsoto, potem bi bil ta škandal za našo še nekako srečo.«

Ti nazori so žalili njegovo mehko in pravično srce.

»Kako le moreš biti tako preračunljiva, ljuba Harriet,« je zavzdihnil.

»Preračunljiva!« je zaklicala.

»Kako komična imena dajete moški nekaterim stvarim. Meni je skopost tako tuja, kakor tebi umor — a treba si je vsako stvar ogledati in z njo računati.«

Med tem sta bila dospela do cirkusa v Piccadilly, kjer sta se morala kolikor se je dalo, stisniti v kot voza, da bi ju kdo ne spoznal. Pred Kellyjevo javno knjižnico v ulici Shaftesbury se je voz ustavil in gospod Molyneux je vprašal, če so prišla kaka pisma na naslov Feliksa Chapela. Odkar je bil pod tem imenom izdal svoj detektivski roman, se je tu vsak teden enkrat oglašil, da sprejme na zgornje ime došla pisma.

Tudi danes ga je čakalo pismo, znamenovano z opombo »jako nujno.« Vračajoč se k vozu je odprl pismo in ko je pismo pregledal, je obstal, kakor da ga je strela zadela. Potem je kakor omamljen stopil v voz in dal pismo svoji ženi.

»Kam?« je vprašal kočijaž.

(Dalje prihodnjik.)

LISTEK.

Skrivnost hiše št. 47.

Roman;

Angleški spisal J. Storer Clouston.

(Dalje.)

»Jaz,« se je glasil tihi odgovor,

»Jaz ... Eva.«

Mlado dekle je držeč v rokah časopis vstopilo v sobo.

»Ah, milostiva gospa — ah, milostivi gospod,« je zaklicala Eva, ko so se bila vrata za njo zaprla, »poglejta vendar.«

Na prvi strani časopisa je bilo z velikanskimi črkami natisnjeno:

»Velesenzacionalna skrivnost v ulici Hiacint. Kaj je Molyneux napravil s svojo ženo? Mi smo vzeli stvar v roke.«

»Ah ti moj bog,« je zaječal Irvin Molyneux in časopis mu je padel iz rok.

Njegova žena je s špartansko hrabrostjo dvignila list in je čitala dalje:

»V ulici Hiacint št. 47. v mestnem okraju Sv. Ivana gozd se je zgodilo hudodelstvo, da je v zgodovini zločinov težko dobiti kaj tako temnega in strašnega. Policija seveda molči temeljito, ali iz pogovora, ki ga je gospod nadzornik Bray našemu zastopniku ljubeznivo dovolil,

izhaja jasno, da se je v navedeni hiši, kjer stanuje Irvin Molyneux, znani oxfordski učenjak, zgodila strašna žaloigra. Nagib strašnega dejanja je jasen, odkar se je dognalo, da je hišna Molyneuxove družine — ženska velike privlačne sile — takoj za svojim gospodarjem zapustila hišo. Doslej ni bilo dobiti nobene sledi po nesrečni gospe, vendar se je že začelo kopanje po kletih in nadzornik Bray upa zanesljivo, da bo imelo kmalu uspeh.«

Po tem uvodu je članek obširno popisoval vse dogodke, ki so se vršili pred tragedijo in kako je bil policijski nadzornik Bray poklican na lice nesreče.

»Milostiva,« je rekla Eva ko je bilo prečitano celo stran obsegajoče poročilo, »spričo takih razmer boste uvideli, da bi rada takoj zapustila službo pri vas.«

»Ali — zakaj pa, Eva?« je odgovoril gospod Molyneux, »jaz tega nikakor ne uvidim.«

Gospa Molyneux je bila menda drugačnega mnenja, zlasti odkar je čitala o Evi, da je »ženska velike privlačne sile« in zato je rekla:

»Prav od srca nama bo žal, ljuba Eva, da vaju izgubiva, a če se vam zdi primerno, da greste, vas nečem zadrževati.«

Pri tem seveda ni slutila, kako kmalu in na kako dramatičen način bo Eva zopet posegla v njeno življenje; poslovali so se prav presrečno; čez nekaj minut je Eva zapustila hotel in je odšla v noč.

X.

Samo zadnje izdaje večernih listov so prinesle strašno novico, da je naenkrat izginila gospa Molyneux, a že naslednje jutro je vedela vsa Evropa in vsa Amerika, da Irvina Molyneuxa ni več šteti med ljudi, nego med zverine. Mnogo čitateljev se bo še spominjalo senzacije, ki jo je ta vest povsod napravila; koliko to gospa je trdno sklenilo, da ne vzamejo nikdar več lepe hišne v službo; kako so se otroci prepirali, je-li Molyneux svojo ženo s samokresom ustrelil ali jo z nožem raztrgal; kake sklepe so iz tega delali tuji listi na rodbinsko življenje na Angleškem; kako je ta in oni na tistem upal, da vlovi Irvina Molyneuxa in zaslži razpisano nagrado petsto funtov in koliko drugih bi se bilo rado zadovoljilo z dvestopetdesetimi funti, obljubljenimi tistemu, ki najde truplo gospe Molyneux.

Tisto jutro, ko je ta grozna novica odmevala po vsem Londonu, sta se gospod in gospa White z vozom odpeljala iz hotela Ruckford. Gospa je imela tako gost pajčolan, da njenega obraza ni bilo spoznati, gospod White pa je bil svoj mehki klub pomaknil na čelo, da, lahko bi se reklo na nos.

»To je strašno!« je zaječal kdo ve že katerikoli. »Žive dni se nisem ničesar tako bal, kakor da bi bilo moje ime natisnjeno v časopisih in zdaj je na moje ime padel tako strašen škandal.«

Gospa je stiskala ustnice in z vidno odločnostjo gledala pred se.

»Da, to je strašno, Irvin, in jaz obžalujem to stvar iz vsega srca, ali z ječanjem se ne da nič popraviti.«

S pretresljivo tragiko je nadaljeval nesrečni mož.

»Ko bi že ravno to hudo delstvo ne bilo, ki me ga dolže. Vlom ima na sebi nekaj romantičnega; ponarejanja menic in poneverjenja so bili že obdolženi znameniti finančniki. Toda umor in še umor vsled zakonske nezvestobe, to je meni tako tuje, da bi ...«

»Ne govori tako glasno, Irvin,« je svarila gospa White, »da te ne sliši kočijaž.«

S pritajenim glasom je potem on rekel.

»Draga moja — nekaj se mora zgoditi — a kaj?«

»Bodi vendar pameten, Irvin,« je rekla gospa, »edino, kar moreš storiti, je vendar to, da poveš popolno resnico.«

»A pomisli vendar — kako bom osmešen! Na mojo vero — pa mi je skoro ljubše, da dobi moje ime strižen sloves.«

»A neko pojasnilo bo vendar treba spraviti v javnost.«

»Tretji Molyneux se je udal žalostnemu molku.«

»Ti, Harriet,« je naposled rekel, »ali ni časopisje s svojimi poročili zagrebelo proti meni velikega obrekovanja? Ali časnikarjev ne moreva

hodninskega davka med državo in dežele. Finančni minister je predlagal naj pripade 15 milijonov od rezultata zvišanja davka državi, kar pa se več pričakuje od tega davka, tedaj naj nadaljnji deset odstotkov dobi država, ostanek pa naj se tako porazdeli, da dobi dve tretjini država, eno tretjino pa dežele.

Ta predlog je naletel pri strankah na velik odpor. Soglašali so sicer s tem, da dobi država 15 milijonov kron dohodninskega davka, ostanek pa naj se porazdeli med državo in deželo po ključu 50 : 50. Poslanec Miklas je končno predlagal, naj dobi od tega ostanek država 55 odstotkov, dežele pa 45 odstotkov. Toda tudi temu predlogu so se nekatere stranke upirale.

Nato se je pričela diskuzija o tem, kako naj se deželam pripadajoči del iz dohodkov osebnodohodninskega davka in davka na žganje porazdeli med posamezne dežele. Te diskuzije so se udeležile le stranke, ker je vlada izjavila, da je to zadeva dežel.

Kar se tiče porazdelitve dohodkov iz davka na žganje med državo in dežele, naj se državi garantira 78 milijonov kron na leto, dočim naj ostanek pripada deželam. Glede deleža vsake posamezne dežele od osebnodohodninskega davka in davka na žganje, bi se moral določiti po en separaten ključ. Za te ključe so predlagali najrazličnejše principe; za osebnodohodninski davek dohodek tega davka kot takega v dotični deželi, ali dohodek iz davkov na realije, število prebivalstva itd. Glede davka na žganje so nekateri zastopniki predlagali, naj se kvote med dežele tako repartirajo, da pride v pošten konsum, drugi so zahtevali, naj se vzame število prebivalstva kot podlago, tretji so zahtevali, naj se deželam z manjšim konsumom dodeli nekaj precipij — predlagalo se je 15 različnih ključev, vendar pa se niso zedinili niti o enem. Posvetovanje se je prekinilo in se bo jutri zopet nadaljevalo.

Med vojno in mirom.

Skupna nota veselil.

»Da bo izmenjavanje naziranja posameznih vlad lažje in hitrejšo« so se sestali v Londonu poslaniki veselil. Toda ta diplomatska ura noče iti prav. Enkrat gre prehitro, enkrat prepočasi. V vprašanju mej Albanije je hotela konferenca veleposlanikov delati prehitro. Sedaj je morala odstaviti to delo z dnevnega reda in se bavi z mirovnim vprašanjem. Namesto pa, da bi rešila najprej glavno vprašanje, ohranitev miru pred Carigradom, na se bavi tudi z raznimi postranskimi vprašanji, kakršno je vprašanje Romunske in Bolgarske in celo vprašanje vojne odškodnine so je konferenca dotaknila. Tako je bilo mogoče, da veselile niso storile svojega skupnega koraka pri porti niti še danes, dasiravno se je govorilo, da bodo že v ponedeljek izročile porti svojo skupno noto. Enkrat ni zadovoljina z besedilom note Nemčija, drugi ugovarja Rusija ali pa Avstro - Ogrska in zadeva ne pride z mesta. Včeraj je sprejel avstrijski zunanji minister grof Berchtold poslanike Rusije, Italije in Angleške ter je imel z njimi daljše razgovore, ki so se brez dvoma bavili s kolektivno noto veselil na Turčijo. Če ni prišlo pri tej priliki do nikakršnega ugovora, je tedaj upati, da bodo veleposlaniki v Carigradu vendar enkrat storili pri porti odločilni korak.

Miroljubne države.

»Vossische Zeitung« poroča iz Londona, da je neka visokostojeca diplomatska oseba označila splošni mednarodni položaj sledeče: Angleška je resnično miroljubna, Italija je zelo miroljubna, Nemčija je odkrito miroljubna, v Avstro - Ogrski imamo miroljubno stranko in tudi vojno stranko, na Ruskem pa imamo vojno stranko in tudi miroljubno stranko. Francoska je v tem trenutku preveč zaposlena s svojimi notranjimi zadevami, kakor da bi mogla z uspehom zasledovati svojo lastno balkansko politiko, na vsak način pa se bo postavila na stran Rusije.

Po tej izjavi bi bila tedaj Rusija najmanj miroljubna, za njo pa bi prišla takoj Avstro - Ogrska. Če je taka razdelitev po miroljubnosti pravilna, ni težko odločiti, vendar pa je ta izrek vsaj toliko interesanten, ker nam kaže mnenje angleških krogov. Tudi na Angleškem tedaj pričakujejo mogočo kršitev evropskega miru v prvi vrsti od Rusije.

Iz turške vojske.

Iz Carigrada poročajo še nadstanco, da je turško vrhovno poveljništvo odpustilo del bojaželjnih čet v Dardanele, drugi del pa pred Cataldžo. En del zanesljivega vojaštva

je poklicala vlada izpred Cataldže v Carigrad. V ponedeljek so dospeli izpred Cataldže trije viaki vojakov s 6 topovi in več strojnimi puškami. Snelo je, ko so korakali vojski skozi carigradske ulice v vojašnico Taksim.

Turška cenzura zopet ne pripušča nikakršnih poročil o operacijah turškega vojnega brodovja, kljub temu se izve o teh operacijah sledeče: V soboto jutraj sta odpluli dve turški križarki s torpedovkami iz Dardanel. Ko so Grki zagledali turške vojne ladje so jim priplule grške vojne ladje takoj nasproti. Turške vojne ladje so se takoj vrnile zopet v Dardanele, nakar so Grki obstreljevali zunanje utrdbе Dardanel. Več grških granat je doseglo svoj cilj in kapitan neke avstrijske ladje, ki je dospela v Carigrad, poroča, da je spoznati sledove obstreljevanja daleč noter v Dardanele. Ali pa so imeli Turki kaj izgub, ni znano. V soboto popoldne so grške ladje zopet odplule, nakar je turška eskadra zopet priplula v Egejsko morje. Govori se, da so položili Grki pri Tenedosu mine, da otežkočijo približanje turškega brodovja.

Iz Carigrada pa poročajo še naloge, da je opaziti med kurdijskimi vojski v vojašnici Seimite pri Uškudaru uporno gibanje. Vojski so zahtevali, da jih takoj odpošljejo na bojišče in začno s sovražnostmi. Sultan je odposlal svojega prvega adjutanta, ki je sporočil vojakom sultanove pozdrave in izjavil, da je sultan globoko ginjen vsled njih zvestobe v trenutku krize. Bajje je ta sultanov pozdrav zadostoval, da se je vojaštvo pomirilo. Kljub temu je bilo nekaj kolovodij aretiranih.

Kritična situacija v Carigradu.

V Carigradu se od dne do dne bolj širi nezadovoljnost z vlado. Nezadovoljnost se je polastila tudi vojaških krogov in komite za edinstvo in napredek smatra čas za ugoden, da spravi svojo stranko zopet na krmilo. Voditelji so nameravali za včeraj velike politične demonstracije pred porto, da prisilijo velikega vezirja k demisiji. Vlada pa je dala zastražiti ulice z vojaštvom in je mnogo vojaštva poklicala tudi v vladno palačo. Tudi klubi strank in uredništva so vojaško zastražena. Snelj v vihar je storil tudi svoje in onemogočil demonstracije.

Mladoturki se zbirajo po dvakrat na teden v palači princa Said Halim paše ob Bosporu ter se je sobotnega posvetovanja udeležil bivši veliki vezir Hakkı paša.

Kakor poroča »Jugoslovanska korespondenca« iz Carigrada, se je vršilo v vojnem ministrstvu pod predsedstvom vrhovnega poveljnika Nazim paše važno posvetovanje visokih oficirjev turške armade in mornarice. Zbralo se je na povabilo vojnega ministra kakih 65 visokih vojaških dostojanstvenikov, ki so razmotrivali v večerni konferenci vojaški in politični položaj dežele. Polkovnik Enver beg se je tudi udeležil te konference in navzočih je bilo še več mladoturških častnikov. Če je konferenca storila kake sklepe, ni znano. V vladnih krogih izjavljajo, da ni šlo za tajno konferenco vojaških krogov, marveč da je bilo potrebno, da dobi vojni minister na podlagi poročil vojnih poveljnikov jasno sliko o vojaški situaciji Turčije, ki jo hoče predložiti ministrskemu svetu. Pred vsem gre za odstranjenje nevarnosti separatističnega gibanja v armadi.

Med tem narašča tudi nezadovoljnost med carigradskim uradništvom. Finančialne težkoče vlade se vedno bolj večajo. Decembrske plače uradnikom še danes niso bile izplačane. Tozadevno je dobila »Frankfurter Zeitung« iz Carigrada sledeče poročilo: Prvikrat v teku štirih let se mesečne plače državnih uradnikov niso mogle izplačati in ni mogoče vedeti, kako bo vlada premagala svoje finančialne težkoče. Poskusi, s posredovanjem egiptvskega khediva dobiti 3 milijone funtov, do sedaj niso imeli uspeha. Veliki nemški, angleški in francoski koncerni, ki so pripravljeni reorganizirati turške finance, nočejo te potrebe zavleči s tem, da omogočijo s predumi nadaljevanje vojne.

V Siriji vre.

Iz Jeruzalema poročajo, da se je razvila po celi Siriji živahna agitacija, da naj Angleška zaseda deželo. Zlasti v Bejrutu in Damasku je gibanje zelo živahno. Dva angleška muhlimanska komiteja delata v teh mestih, da pregovorita prebivalstvo, da naj zahteva zasedanje od strani Angleške. Tajnik lorda Kitchenerja je obiskal meseca decembra mesta Bejrut, Damaskus, Jafo in Kaifo in so se vršila povsod ob njegovi navzočnosti zborovanja muhlimanov. Poleg

tega je pošiljalo prebivalstvo posebnih odposlancev angleškemu generalnemu konzulu v Bejrutu, ki so prosila za zaščito Anglije za muhlimane v Siriji. V Bejrutu se vrše pogosto ponoči zborovanja vplivnih muhlimanov, da se razgovore o korakih, ki bi povzročili vmešavanje Angleške. Francoska kolonija se močno razburja nad tem gibanjem. Govori se, da Anglija to gibanje umetno pospešuje, da bi se mogla polastiti železnice v Damaskus. Angleška bi potem podaljšala to železnico do Perzijskega zaliva in tako paralizirala nemško trgovino na bagdadski progi, ki se gradi v Mezopotamiji. Očividno tedaj razburjenje ne vlada toliko v francoskih, kakor v nemških krogih. Vse to gibanje pa kaže, da ni več daleč čas, ko bo šlo tudi za razdelitev azijske Turčije.

Črnogorski kralj svojim junakom.

Na Cetinju, 12. januarja.

Včerajšnji »Glas Crnogorca« priobčuje manifest, ki ga je kralj Nikola izdal povodom pravoslavnega božiča in novega leta na svojo armado.

Značilni ta manifest se glasi takole:

»Hrabri moji vojaki! Vso to jesen, burno in polno vznemirjenja, taborite pod vedrim nebom, moji vitezi, z orožjem v roki, da osvobodite, kar še niste osvobodili, da osvojite, kar še niste osvojili, da razširite domovino do tja, doklej imate pravico jo razširiti. Vse to ste vršili in še vršite s trdno voljo in s požrtvovanjem, vam prirojenim.

Niti česti boji, niti česti pohodi, niti slabo vreme, niti trud, niti muke niso mogle oslabiti vašega značaja in vaše volje.

Ker je viteška roka dragih nam bratov iz Srbije zažgala z najsijsnejšim plamenom plakajoče kadilo svetega hrama v Gračanici na Kosovu, ker ste vi veličanstveno razsvetlili Visoke Dečane in Sveto Patrijarhijo (Peč) za praznik Kristovega rojstva, za to ste mi danes isto tako čili, kakor ste bili ono jutro, ko ste prvi nevstrahno započeli borbo s turško carevino.

Jaz sem ponosen na vas, vitezi moji, ker me navdaja vera, da ste sposobni biti še bolj odločni in junaški v morebitnih izkušnjah, ako se kdo dotakne naših pravic in nam skuša zabraniti, da bi se vsedli na ognjišče vaših pradedov in mojih predhodnikov Nemanjičev, Grebljanovičev, Brankovičev, Balšičev in Crnojevičev.

Zasesti njihovo dedščino in zbrati se okrog njihovih grobov — to je tudi naša dolžnost in naša nesporna pravica. Za to umreti bi nam bilo sladko.

Ako pa to doživimo brez iznadenih žrtve, bomo hvalili boga, drugi božič pa bomo po milosti njegovi slavili v miru in tišini v svojih domovih, med svojimi rodbinami s svečo v roki mesto smrtonosnega orožja, ki je danes držimo v rokah.

Srečen naj vam bo sveti večer, Črnogorci moji! Srečen naj vam bo tudi ta božič, ki ga slavite pod šotori! Srečni naj vam bodo srbski badnjaki (božični ogenj), ki jih to leto nalagate pod vedrim nebom!

Kraljevič prestolonaslednik in njegova brata Mirko in Peter izročijo vam moj pozdrav in moj očetovski blagoslov, a jaz in vaši otroci bomo tu slavili božič v milem spominu na vas in željo, da se čim najpreje konča ta krvava vojna in da nam iz vojne donesete sveže in najlepše lovoričke.

Na posebno svečan način so praznovali sveti večer v glavnem črnogorskem taborišču v Grudi.

Prestolonaslednik kraljevič Danilo je imel pri tej priliki ta-le nagovor:

»Najsrečnejši in najznačajnejši trenotek v mojem življenju je ta, da mi je dana prilika v slavo božičnega praznika na tem prostoru nad stari srbskim mestom — Skadrom na Bojani dvigniti čašo na zdravje naših hrabrih častnikov in junaške črnogorske vojske, ki si je tako slavno in viteško izvojevala lovorov venec, goneč pred sabo petkovnege sovražnika, in na zdravje vsakega brata Srba, kjerkoli on biva.

Danes plava vse srbsko plemo v radosti, ko vidi, da se naši osvoboditelji bratje lahko poslužijo starega srbskega običaja, da svobodno nalože srbske badnjake, katerih 500 let in več niso smeli naložiti.

Danes done zvonovi iz cerkva in samostanov v osvobojenih pokrajinah in razširjajo hvalo in slavo celokupnega osvobojenega naroda naši in zavezniški vojski. Živela hrabra in junaška črnogorska vojska, živeli naši viteški zavezniki!

Štajersko.

Iz Celja. (Maskarada celjskega »Sokola«) bo tudi letos kot vedno naša najlepša predpustna prireditev. Vrši se na Svečnico, dne 2. februarja. Kako posebno geslo se za to maskarado ni izdalo, vsakomur je prosto, pokazati svoj okus in iznajdljivost. Slišimo pa, da se že pripravljajo v Celju in tudi v bližnjih trgih več lepih skupin. Naj nikdo ne vesele predpustne veselice ne zamudi! — Obenem naznanja celjski »Sokol«, da ima svoj občni zbor v soboto, dne 18. januarja zvečer v »Sokolskem domu«.

Iz Gaberja pri Celju. V »Sokolskem domu« se bo pričelo dne 22. januarja v sredo, s streljanjem v tarčo. Kupljeni sta dve novi fini puški in tudi vse drugo je novo pripravljeno. Upamo, da se bo s tem družabno življenje v tem važnem narodnem središču še poživelo.

Iz St. Jurja ob Južni železnici nam pišejo: V našo okolico se je priklatil od nekdaj, pravijo, da iz Kalobija, stekel pes in je obgrizel več psov, pa tudi napadel tri osebe, ne da bi jih poškodoval.

Vinska letina na Spod. Štajerskem. V »Allgemeine Weinzeitung« priobčuje dvorni svetnik Portele članek, v katerem se bavi z rezultati vinske letine leta 1912 na Avstrijskem. Na Štajerskem ceni pridelek leta 1912 na 398.000 hl, napram 402 tisoč 766 hl leta 1911.

Proti sklicanju štajerskega deželne zbor se je oglasil neki naš naročnik na deželi s sledečim dopisom: »V »Slovenskem Narodu« sem bral te dni neko graško poročilo o sklicanju štajerskega deželne zbor na koncem meseca januarja ali začetkom februarja. Čemu bi bilo to sklicanje če ni poštene volje za delo? Z njim bi se delalo deželi samo stroške, Korošcemv obstrukcionistom pa rekiamo. Deželni zbor se naj brez vsega hrupa razpusti in izvoli može vnan, ki bodo delali kaj pozitivnega, ne pa samo klicali na korajžo in potem zbežali. Če pa odločujočim krogom ni za razpust, temveč za to, da bi se obstrukcioniste še dalje »pacalo«, pa naj pogajanja in »prizadevanja« kratkoma pustijo in naj ne igrajo nobenih neumnih komedij. Tako si vsaj ne mislimo na ogromno škodo, ki jo imamo od zavoženje Korošcev obstrukcije.« (To mnenje ima resnično marsikaj upoštevanja vrednega na sebi. Op. ured.)

Iz Brežic nam poročajo: Na ustanovnem občnem zboru naprednega političnega društva »Kmečka sloga« dne 19. januarja v Župelevcu bo govoril tudi načelnik Narodne stranke deželni poslanec dr. Kukovec, na kar še svoje somišljenike posebe opozarjamo in jih vabimo k obilni udeležbi.

Iz St. Petra pod Sv. gorami nam poročajo: Pri občinskih volitvah v Sedlarjevem so zmagali slovenski naprednjaki na celi črti. V sosednji občini Lastnič se vrše občinske volitve dne 17. februarja. Sotelska dolina se prebujala!

Iz Maribora. (Kaplan Ivan Bosina obsojen.) O tej obravnavi smo že enkrat poročali, danes zapišemo samo še izid druge obravnave: okrožno sodišče ni obsodilo kaplana vsled težke telesne poškodbe, temveč zaradi prekoračenja silobrana na dva dni zapora ali 20 K globe. Sedaj bo menda ta glavni Roškarjev agitator vendar iz St. Jurja v Slov. goricah izginil; škof bi le moral uvideti, da kaplani, ki se ponoči okrog gostilen in farovžev pretepajo, niso na svojem mestu.

Iz Rajhenburga. (Rajhenburški »Sokol« in društvo »Sokolski dom«) imata svoj občni zbor v soboto, dne 18. januarja 1913 v društveni knjižnici po običajnem sporedu. Začetek ob pol 8. zvečer.

»Reise und Sport« za Turke. Iz turističnih krogov nam pišejo: V 1. številki »Reise und Sport« nas je presenetila neka Yvette Guilbert s političnim člankom, v katerem zagovarja turško barbarstvo in nasilstva nad balkanskimi kristjani v skoraj istem tonu, kakor »krščanska« »Reichspost«. Razume se, da mora ta prijateljica človekoljubnih Turkov podlo zmerjati balkanske Slovence. Slovenski abonenti »Reise u. Sport« — pa bodo lepo gledali nad tem »darilom«, razveselili pa se bodo tudi naši davkoplačevalci, če bodo izvedeli, da podpira ta najnovejši turkofilski list ministrstvo za javna dela letno z velikimi vsotami.

Akad. tehn. društvo »Triglav« v Gradcu. Drugi redni občni zbor za zimski tečaj se vrši dne 18. januarja 1913 ob 8. zvečer v društvenih prostorih, Schönaugasse.

Iz Miholovca pri Brežicah. Dne 31. decembra p. l. v noči priklatil se je neznan od kje stekel pes ter oklal nekaj psov ter dva otroka. — Takoj se je odpravilo orožništvo, katero je bilo med tem obveščeno, ter napra-

vilo hajko na psa. Pridružil se je tudi bližnji lovec g. Katič, kateri je psa po mučnem in trudapolnem zasledovanju ustrelil. Otroka sta odposlana takoj na Dunaj v Pasteurjev zavod. V večjo sigurnost odstranjeni so prav vsi psi cele občine, po nalogu merodajne oblasti. — Zupanstvo.

Konjice. Čitalnica v Konjicah naznanja, da ima v sredo, dne 22. januarja ob 8. uri zvečer v društveni dvorani svoj letni, redni občni zbor; ako bi ob tej uri ne bilo zastopano zadostno število članov vrši se občni zbor pol ure pozneje pri vsakem številu udeležencev. Odbor. — Po zaključenem občnem zboru Čitalnice vrši se občni zbor »Konjiške podružnice, družbe sv. Cirila in Metoda« v istih prostorih in ako bi ne bilo dovolj udeležencev navzočih vrši se občni zbor pol ure pozneje. — Letos je nameravano prirediti v soboto, dne 25. januarja t. l. ob 8. uri zvečer »Čitalnični ples« in sicer »Maskarada«. Vsestransko zanimanje za ta ples je že sedaj veliko. Občinstvo v trgu in okolici se opozarja in vabi k prav obilni udeležbi.

Iz Maribora. Novi dravski most bodo otvorili najbrže že meseca maja z velikimi slovesnostmi. Po mestu se govori celo, da bo povabljen k otvoritvi en član cesarske rodovine.

Iz Maribora. Dne 2. prosinca t. l. opoldne sta biljardirala v kavarni Tegetthoff (poleg postaje) dva akademično izobrazena gospoda in se mirno slovensko pogovarjala med sabo. Nenadoma pristopi k njima kavarnar, g. Rieder in ju preseneti s sledečimi nemškimi besedami: »Prosim, gospoda, da v moji kavarni tiho govorita slovensko, ker je nekaterim gostom v bližini neprijetna vaša govorica!« Gospoda sta nato takoj ustavila igro, plačala in odšla. Tudi drugi Mariborski Slovenci, ki so došle posekali to kavarno, so izvajali primerne konsekvence iz tega nepričakovane postopanja g. kavarnarja. Brez nadaljnje komentarja!

Drobne novice. Iz Liboj nam poročajo: Takozvano staro glažuto s pritliklinami je kupil žalski veleposelnik gosp. Fr. Roblek. — Iz Maribora. Štajerski obrtnopospešvalni urad priredi od 28. januarja do 8. februarja tečaj za obdelovanje lesa. Pouk se bo vršil vsak dan od 6. do 9. zvečer. Prijave je treba poslati na naslov mizarske zadruge v Mariboru. — Z Blance pri Sevnici poročajo, da je dne 8. januarja pogorela kočja zakonskih Gracer. Režeži so ob ves živčje in premičnine. Ogenj je nastal vsled preveč zakurjene peči. — Iz Podgorja pri Slovenjgradcu nam poročajo, da se je v Suhem dolu ponesrečil težak Semečnik. V riži za spuščanje lesa v dolino ga je en ploč tako zadel, da mu je zdrobil desno nogo. — Tri krave sta ukradla Kleinškova viničarja posestniku Trnovcu v Desnjaku pri Ljutomeru. Viničarko so zaprli, viničar pa je pobegnil. Trnovce je dobil svoje krave nazaj. — V Čmureku so vpeljali električno razsvetljavo. — Iz Gradca poročajo, da se je ustrelil s službenim revolverjem neki četovodja 22. topničarskega polka v kolodvorski vojašnici. Služil je že tretje leto. — Iz St. Pavla pri Preboldu poročajo: Tovarniška delavca Cestnik in Žuža sta se ženila pri vdovi Mariji Goršek v Seščah. Ker pa je vdova zavrnila enega in drugega, sta sklenila se skupno maščevati in dne 8. januarja sta udrla v hišo pri Gorškovi, natepla vdovo in njuna otroka ter vse razbila, kar jima je prišlo pod roke. Orožniki so ju že zaprli. — Iz Radgone poročajo, da je gospodična Mendaš dobila težke opekline vsled neprevidnega ravnanja s špiritom. Nalivala je v stroj špirit, a ta se ji je vnel, steklenica se je razpočila in Mendaš je dobila na glavi hude opekline. — V Žalcu je vrgel delavec Bobek nekoliko slabomnega Senico tako silno na tla, da je dobil težke poškodbe in so ga morali spraviti v bolnišnico. Bobka so zaprli. — V Trbovljah se je igral 10letni šolar Martin Cizl z dinamitno patrono. Fant ni imel pojma o nevarnosti, v kateri se je nahajal in je patrono razbil s kamnom. Strel mu je odtrgal vse prste na desni roki.

Koroško.

Beljaški Nemci v zadregi. Kakor smo že poročali se vrše jutri v petek in v soboto volitve v občinski svet beljaški. Občinski gospodarji Nemci so v strašnih zadregah. Sami pravijo in pišejo, da so te volitve usodne za mesto. Treba bo voliti take može, ki bodo znali zavožen voz občinskega gospodarstva speljati zopet na gladko ravno cesto. Občina si je naprtila v zadnjem času strašno dolga in naloga prihodnjih gospodarjev bo, da olajšajo preteča bremena davkoplačevalcem vsaj nekoliko s tem, da uredi občinska podjetja tako, da se bodo vsaj nekoliko rentira-

la. To bo seveda težka stvar. Gotovo je, da bi nemški nacionalci zopet radi dobili gospodarstvo brez kontrole in bi potem urejevali po svoje. Toda bržkone se jim to ne bo posrečilo. O izidu volitev poročamo svoječasnno.

Nova garnizija. Občina v Zgoranjem Dravogradu se je zavezala, da sežida na svoje stroške vojašnico in potrebne objekte, kjer se nastanijo ena gorska topničarska divizija s 170 konji in en eskadron trenaja.

Prijet vohun. Pred nekaj časom so aretirali v Celovcu nekega Emila Drouta iz Liona zaradi vohunstva. Droutu se je posrečilo, da je pobegnil iz celovškega zapora. Včeraj pa so ga zopet prijeli v Pontablu ravno ko je hotel preiti državni most in pobegniti na Laško.

Primorsko.

Tržaški občinski svet je imel v torek zvečer zopet sejo v kateri se je nadaljevala proračunska debata. Seja je bila precej viharina. Govoril je Pittoni, ki se je bavil večinoma z narodnostnim vprašanjem ter očital večini, da ga še ni rešila. Kljub temu pa je poudarjal, da morejo skrbeti za delavske koristi edino le soc. demokrati, dasi imajo slovenski poslanci tudi dobro srce za delavca. Italijanski liberalci tlačijo vas Slovence, ampak vi ste naši tlačitelji in mi smo tlačeni. Slavik mu je odgovoril: »Revčki!« Nato se je razvila živalna debata o raznih drugih narodnostopolitičnih vprašanjih, v katero debato so posegli dr. Rybač, Gherbetz, dr. Vilfan, Černivec in drugi. Ob 10. je bila seja zaključena in se nadaljuje danes.

Dalmatinsko jezikovno vprašanje. Kakor znano so se napotili laški dalmatinski poslanci na Dunaj, kjer so se bržkone pritožili proti jezikovni naredbi v Dalmaciji, češ da se jim dela strašna krivica. Kdor le količkolaj pozna razmere na našem avstrijskem jugu in je že slišal vsaj nekaj od nasilnosti privdanih Italijanov, bo lahko sodil, koliko omilovanja zasluži ti italijanski tlačani (?), ki zahtevajo še celo več, kar jim je Jugoslovanom neprijazna nemška vlada dala. Tozadevno piše »Narodni List« v Zadru približno sledeče: Hrvati, ne pa Italijani, bi bili upravičeni, da se pritožijo glede jezikovnega vprašanja, kajti italijanski uradniki v Dalmaciji kršijo samovoljno jezikovno naredbo. Brez dovoljenja hrvaških poslancev se ne sme jezikovna odredba tudi za pičico ne prenesti. To bi bilo nasilje. In če bi vlada v tem oziru na ljubo Italijanov, ki jih loči od Italije samo morje, le količkolaj ugodila, bi dala s tem povod k novim ljutim bojem za pravice hrvaškega jezika v Dalmaciji. V Dalmaciji prevladujejo Hrvati in to se mora vpoštovati. Dalmacija je slovenska zemlja in Italijani so le naseljenci, ki imajo zahvaliti svojo dobro eksistenco v Dalmaciji edino le potrpežljivosti Slovanov in naklonenosti nemške vlade in so podobni v tem oziru zmrzlemu ježu, ki je preganjal, ko se je enkrat ogrel, lisico iz njenega brloga za zahvalo, da ga je ta milostno sprejela. Po deželi dalmatinski je pri raznih uradih v popolnoma hrvaških krajih še neprijetno veliko število laških uradnikov, ki tvorijo posebno politično stranko, ki sovraži domači hrvaški rod, ga naravnost zaničuje in ga hoče uničiti. Treba je, da se merodajni krogi prav resno pobrigajo pri nastavljanju uradnikov, da se vpoštevajo pri tem narodnostne razmere in da se ne krši državljanska pravica. Predsednik deželnega zbora dr. Ivčević je odpotoval včeraj na Dunaj, da se o tem vprašanju pogovori z ministrskim predsednikom in drugimi merodajnimi osebami, kojih naloga bo, da uredi to vprašanje nepristransko, poučeni o razmerah pravično v prid vlade in prizadetim Slovanom.

Za poreško - puljski škofijski stolec je resni kandidat tudi dr. Ant. Mahnič, škof na Krku, ki že dolgo sili vrniti iz svoje škofije.

Častno kolajno za 40letno službovanje je dobil občinski sluga v Podhrdu Miha Kaltnekar.

Kaj je mogoče? V Logu na koroški meji so pobirali za časa vojne kot povsod na Slovenskem radovoljne prispevke za Rdeči križ balkanskih držav. Nemški denuncijanti v Rablju pa so napravili iz tega takoj veleizdajo in spisali strašen dopis v Tagespost, češ, da se Primorci puntajo in nabirajo darove za Srbe. No, to bi še ne bilo nič, kajti takih lažljivih in naravnost podlih denuncijantov Nemcev, ki pa pri tem škilijo tako radi čez avstrijsko mejo na Nemško smo že navajeni in se jim tudi resnejši Nemci Avstrijci posmehujejo. Toda v tem slučaju se je zgodilo še nekaj, kar je treba zabeležiti. Tolminsko

okrajno glavarstvo ni imelo namreč nujnejšega posla kot da je v zadostilo par nemškutarčkom v Tolminu s tem, da je kaznovalo nabiralca teh darov učitelja Kocha na 20 kron globe, češ, da ni imel dovoljenja za nabiranje darov. S tem so se rešili nemški gospodje iz zagate, ugodili in zadostili svojemu patriotizmu in obenem olajšali učiteljev mošnjiček za težko prislužene kronce. To se je zgodilo 11. januarja l. 1913, po Krstusovem rojstvu. Zanimivo bi bilo, ko bi se prijavi vsi, ki so morda že bili kaznovani zaradi takega delikta, če ni mogoče to samo v Tolminu.

Bolgarsko odlikovanje. Bolgarski car je podelil okrajnemu zdravniku v Trstu dr. Ivanu Hammer Schmidtu viteški križec s krono bolgarskega reda za civilne zaslugе. Posilstvo. K gostilničarju Nat. Presotiju v Trstu je prišel pred nekaj časom njegov sorodnik 20letni Al. Fabris iz Tržica. Ostal je pri njem. Nekoli je v odsotnosti staršev posilil 9letno hčerko in jo tudi zastrupil. Drugi dan je odpotoval. Dekle je ta dogodek povedalo šele čez en teden, ko že ni moglo več prikrivati bolezni. Fabrisa še niso dobili.

Grški rezervisti. Lloydov parnik »Baron Beck« je odpeljal iz Trsta nad 300 grških rezervistov, ki so bili poklicani iz Kalifornije. V Trstu stanujoči Grki so jih slovesno pozdravili in spremili do parnika, kjer so se poslovili od njih z navdušenimi klici med petjem grške narodne himne.

Igralnica. Kakor se poroča, dobi Gradež v prihodnji sezoni tudi javno igralnico. Neka družba je namreč najela prostore bivše čitalnice in prosila za dovoljenje, da otvori javno igralnico.

Ponesrečena jadrnica. Avstrijska jadrnica »Virginia« je nasleda na pečinah v vodovju pri Rovinju. Jadrnica je v nevarnosti, da se potopi.

Grki na preži. Iz Reke poročajo, da so grške vojne ladje ustavile nedaleč od Krfa avstrijski parnik »Arpad«. Ko so ga preiskali in konstatirali, da ne vozi vojne kontrebande, so ga spustili Grki naprej.

Dnevne vesti.

Nemci na Kranjskem zatirani. Tako trdi dopis iz Ljubljane, ki ga je včeraj prinesla »Neue Freie Presse«. Nemci na Kranjskem zatirani! Človek se kar za glavo prime nad tako predrznostjo. Nemci imajo na Kranjskem stokrat več, kakor jim gre po pravici. V jezikovnem oziru uživajo popolno ravnopravnost tudi pri vseh avtonomnih uradih, v državnih uradih pa sploh gospoduje nemščina; šol imajo dosti več kakor jih potrebujejo in jih morejo vzdrževati le na umeten način, s tem, da importirajo dijakе iz drugih dežel. Pol milijona štajerskih Slovencev in 140.000 koroških Slovencev nima niti sence teh narodnih in jezikovnih pravic, kakor 25.000 kranjskih Nemcev, vrh tega so vsa višja uradniška mesta na Kranjskem v nemško - nacionalnih rokah. Nikjer na svetu je ni dežele, kjer bi malenkostna manjšina imela take predprave, kakor Nemci na Kranjskem — pa se pritožujejo, da so zatirani. Pritožbe Nemcev se obračajo v prvi vrsti proti klerikalcem, a reči moramo, da govori iz teh pritožb velika nevaležnost. Klerikalci so vendar vse storili, da utrde Nemcem stališče. Klerikalci so jim preskrbeli popolnoma nepotrebno nemško gimnazijo v Ljubljani, klerikalci skrbе, da ostane realka v Ljubljani nemška, klerikalci so pomagali ustanoviti mesto nemšk. deželnega šol. nadzornika v Ljubljani, klerikalci so prodali slovensko posest in spravili na najvažnejša uradna mesta nemške nacionalce, ki jih pri vsaki stvari vodi besno sovraštvo do slovenske narodnosti; klerikalci so pomagali Elsnerju utegniti veljavo slovenskega jezika pri sodišču, klerikalci drže slovenskemu narodu sovražni sistem pri deželni vladi in klerikalci so dali Nemcem sedem zastopnikov v občinskem svetu ljubljanskem. Vse, kar so Nemci le želeli, vse so jim storili klerikalci. V resnici je na Kranjskem tako, da so Nemci še danes — ker so vse državne oblasti v njihovih rokah — najvišji gospodarji na Kranjskem — in ti Nemci se pritožujejo, da so zatirani. Pritožujejo se zaradi zakona o šolskem nadzorstvu, vsled katerega je deželni šolski svet prišel v klerikalne roke, med tem ko so prej odločevali državni uradniki; pritožujejo se, da je deželni odbor bil nasproten nemškemu gledališču — saj je vendar sam cesar dal veliko vsoto za zgradbo nemškega gledališča —, da je deželni odbor v vprašanju glede ljubljanskih uličnih napisov razsodil tako, kakor je moral razsoditi, da pospešuje deželni odbor izdajo slovenskih šolskih knjig in odpravil nemške razglase, da je po novem občinskem redu odpravil volilno pravico častnih občanov in da nastavlja

slovenske uradnike. In zaradi tega se pritožujejo Nemci in pravijo, da so zatirani! To je pač od slie. Kar je klerikalna stranka v političnem oziru ukrenila, to je bilo vse naperjeno izključno proti slovenskim naprednjakom in če so bili kje prizadeti tudi Nemci, je bila to le posledica tega, da tisti zakoni in sklepi ne morejo obsegati za Nemce potrebnih izjem. Kar pa so klerikalci storili v narodnem oziru, to je skrajno malenkostnega pomena in je bilo le storjeno, da bi klerikalci s tem prikrili velikanske koncesije Nemcem. Nemška gimnazija in nemška realka so naposled le kaj drugega, kakor slovenske šolske knjige, in Nemci so z imenovanjem nemško - nacionalnih uradnikov na najvažnejša mesta vse kaj več pridobili kakor Slovenci s tistimi koritarčki, ki jih je spravil deželni odbor pod streho. Sicer pa pove ime Gailhofer dovolj. Nemci torej v resnici nimajo prav nobenega vzroka, se pritoževati nad klerikalci in govoriti, da so zatirani, ko so jim vendar klerikalci preskrbeli v deželi take pozicije, da bomo že kmalu v takem položaju, kakor so štajerski in koroški Slovenci.

Koncesionirana kupčija s človeškim mesom. »Canadian Pacific Railway« ima že svojega zagovornika. Ob sebi se razume, da je to dunajska »N. Fr. Presse«. To glasilo borznih špekulantov in visokih birokratov opravičuje podelitev koncesije rečni kanadski družbi s tem, da bo Trst dobil nove parobrodne zveze. Glede izseljevanja piše ta list seveda previdno in zvijačno in predstavlja stvar celo v milejši luči, kakor v realnosti. »Wiener Allg. Ztg.«, je pa seveda zelo navdušena za celo stvar. Vzroke tej navdušenosti je tako lahko uganiti, da pač ni treba o njih govoriti, saj je »N. Fr. Presse« dovolj znana. Celó iz tega pa, kar piše »N. Fr. Presse«, ki se zavzema za kanadske spekulante, izhaja jasno, da se gre za veliko kupčijo s človeškim mesom, za lov na izseljenca v največjem slogu, in zato upamo, da bo parlament storil svojo dolžnost.

Med Zadrom in Ljubljano. Dr. Krek in dr. Korošec sta hodila v Dalmacijo pridigati in — Jarc je »cekar nosil«. In zgodilo se je, da je v inčimni družbi vstal dr. Korošec in s pritenjenim glasom napival sopotniku kot bodočemu škofu poreško - puljskemu. In dr. Krek je ves ginjen začel bridko stokati pri misli na velike in težke naloge, ki ga tam čakajo. Potem se je zavrnil in pogumno potrkal na ramo: »In ti brate, ti boš moj stolni prošt!« Tako sta tedaj pravzaprav fanta hodila »na oglede« v Dalmacijo! Da, da! dr. Šusteršič je rekel sicer v državnem zboru »idealer Priester«, pa dr. Krek je rekel menda tam neke na Koroškem, da moramo z neskončnim zaničevanjem sovražiti svoje rodne brate in si vsaki dan izpraševati vest, če smo celi dan tudi dovolj močno sovražili! In to je bilo tako glasno, da so vse slišali na Dunaju in v Rimu. Vederemo!

Osebnost. Znani češki literarni historik, dr. Josip Karásek, ki se posebno rad bavi z jugoslovanškim slovstvom — ravnokar je izdal Dubrovačke legende — je postal dopisujoči član češke akademije znanosti. Mnogoštevilni njegovi slovenski prijatelji se radujejo tega priznanja.

Nad 140 absolventov ljubljanskih trgovskih tečajev čaka letos na službe. Trgovci slovenski v Trstu, Gorici, Celju, Mariboru, ki dopisujejo z zunanjiimi tvrdkami mesto slovenski pa v nemškem ali laškem jeziku, mesto da bi imeli slovensko korespondenco in knjige, bi lahko marsikateri teh slovenskih gojenk pripomogli do službe in kruha, tako pa premišljujejo le-te o — praktični vrednosti trgovskih tečajev!...

Sneg, divjačina in pičli. Od sobote do nedelje večer je padlo pri nas 12 cm na visoko snega, Gorenjci so ga dobili blizu pol metra. Notranjci in Dolenjci ga imajo 30 cm. Divjačina je zbežala z gora v nižave, tiči so pa jeli iskati hrano blizu človeških stanovanj. Kmetovalci so padlega snega uprav veselji, ker so ga polja in travniki bili vprav potrebni, istotako zimska žita.

Na adresu sl. Kranjskega društva v varstvo živali. Ravnokar padli sneg je pticam zaprl pot do vsakršne hrane. Hišice za ptičjo hrano po drevednih se še nekaj redno polnijo, ne tako one ob raznih potih, v obliži kolodvora in ob periferiji. Sl. društvo naj torej obrne svojo pozornost tudi na te dele mesta in ukrene potrebno, da dobe tudi tdi tiči hrane. Mestno policijo pa bi opozorili, da pazi na zlikovce, ki poškodujejo hišice in preganjajo ptice pevke.

Na naslov poštne uprave se obračamo prebivalci Tržaške ceste in nje okolice z vlnudno prošnjo, naj bi blagovolila, poučiti prodajalke poštne vrednosti na Tržaški cesti, da jej znamk ne sme nikdar zmanjkati. — Veseli smo bili, ko se je pred nedolгим časom vendar eden našel,

da na naši cesti prodaja poštne vrednosti, kajti prej smo imeli zelo daleč enake prodaje in je tudi velikokrat in marsikatero važno pismo imelo po en dan zamude in to samo radi tega, ker ni bila znamka pri roki. Sedaj nam pa tudi ne bode veliko pomagalo, če se bodo enaki slučaji večkrat ponavljali.

Slavnost o priliki imenovanja. Povodom imenovanja načelnika kurilnice južne železnice gosp. inž. Ign. Šega za inšpektorja so pridedili uradniki in uslužbenci kurilnice v torek v restavraciji »Bellevue« lepo in spomina vredno slavnost. Uslužbenci so svojega načelnika pričakovali ob osmih zvečer pred spodnješišensko cerkvijo ter ga z lampijončki dopovedli do restavracije, kjer ga je sprejelo uradništvo, ostali del uslužbencev in pa nalašč v to svrhu sestavljena godba uslužbenčev kurilnice. Gosp. inšpektorja je pozdravil v iskrenih besedah strojni komisar gospod inž. Jurmann ter očrtal ono lepo harmonijo, ki vlada med uslužbenci in šefom. V imenu uslužbenstva sta govorila še strojevodji gospod Štajer in gosp. Nachtigal ki sta oba poudarjala, da načelnik ni samo strog predstojnik, temveč tudi dober svetovalec in prijatelj delavstva v humanitarnem oziru. Vsem govornikom in pridediteljem se je zahvalil inšpektor gosp. inž. Šega ter obljubil, da hoče tudi vnaprej delovati za medsebojno harmonijo, ki je pač najboljši temelj za dobro in točno izpolnjevanje službenih dolžnosti. Razvila se je prav prijateljska zabava, k čemur je pač predvsem pripomogel orkester, ki je izvrstno igral, pevci in pa oni gospodje, ki so nastopili v komičnih prizorih. Slavlja sta se udeležila tudi voditelja kurilnic v Borovnici in St. Petru in pa 8letni vpokojeni strojevodja Poganičnik. Ne smemo pa prezreti dejstva, da je tudi restavratr Friedl v polni meri izpolnil svojo nalogo. Ne le, da je okusno opravil prostore, temveč je nudil tudi glede pijače in jedil vse najboljše.

Sumljivi prijatelj klobas. Pred par dnevi je prišel k mesarju in prekajevalcu F. Golobu v Spodnji Šiški neki precej dobro oblečen moč ter hotel z omenjenim mesarjem skleniti veliko kupčijo za dobavo klobas. Nastopal in govoril je skoraj kakor oni egiptovski Jožef ki je pred kratkim potegnil par ljubljanskih obrtnikov. Ta prijatelj klobas pa je hotel od Goloba naročiti kar za dvajset tisoč kron klobas, ki naj bi se poslale v Ameriko. K sreči je pa Golob takoj začel sumiti ter odsvolil tujca, češ, da ima že svoje zastopnike za Ameriko. Sumljivi možakar si je izprosil edine Golobovo vizitko za spomin. Morda pride ta amerikanski eksporter še h kakemu drugemu izdelovalcu klobas in teda bi bilo dobro, da se mu pove, da je naboljša jed h klobasam — ričet.

Slepar. Po Ljubljani in obližju se klati nek laški slepar, ki se izdaja za »akordanta« in goljufa ljudi za denar in blago. Nadeval je si ime Cedolini Peter in se loti najrajši pekov, češ, da potrebuje kruha za več delavcev; obenem pa si »izposoja« tudi večje zneske denarja. Cedolini je seveda izmišljeno ime, bržkone je pravo ime Tra- ali Tremontini Peter, ki je zlasti v Novem mestu in okolici dobro poznat. Zatorej, pozor pred sleparjem!

Umri je v Kranjski gori c. kr. poštni uradnik in posestnik gospod Ivan Hribar, star 33 let. V m. p.!

Sankanja v Bohinju se je udeležil preteklo nedeljo nad 100 sanjkačev, istotako mnogo prijateljev športa s skiji.

S ceste. Ko je dne 14. t. m. peljal hilapec Fran Šusteršič po Sv. Petra cesti do vrha noložen voz snega, je bila vanj zasajena lopata, katere roč je, ko je Šusteršič peljal sneg mimo Podkrajškov brivnice, zadel v stekleno brivsko znamenje, je razbil in imo lastnik 8 K škode.

Onemogla je včeraj pri neki stranki na Radeckega cesti št. 1 Tezija Lovračeva, stara 41 let, rodóm iz Smartnega pri Gor. Gradu, katere je prišla iz hiralnice in so jo nato prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnico.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 10 Slovencev in 4 Hrvatje, 37 Hrvatov je šlo na Westfalso, v Inomost pa 14. V Solnograd se je odpeljalo 17 Kočevarjev. Iz Amerike je prišlo 27 Hrvatov in 4 Slovenci.

Izgubila je služkinja Ana Hudejeva denarnico, v kateri je imela 44 kron denarja. — Služkinja Frančiška Tiranova je izgubila srebrno žensko uro. — Postreščekov sin Otmar Matjašič je našel denarnico z večjo vsoto denarja.

Društvena naznanila.

Odbor »Pisateljskega podpornega društva« vabi svoje člane na številno udeležbo pri občnem zboru za leto 1912, ki se bode vršil dne 24.

januarja leta 1913 ob pol 8. uri zvečer v restavraciji pri Zlatorogu v posebni izbi. Vspored: Poročilo predsednikov, tajnikovo, blagajnikovo in računskih pregledovalcev ter eventualni predlogi.

Sokol v Kamniku ima svoj redni občni zbor v soboto dne 18. t. m. z običanim dnevnim redom.

Sokol v Idriji priredi v soboto, dne 25. t. m., plesni venček v pivovarni pri Črnom orlu. Vstopnina 1 K, dame proste. Društveni odbor se potrudi, da bo Sokolov plesni venček ena najlepših predstavnih priredb v Idriji. Pričakovati je zategadelj številne udeležbe.

IV. redni občni zbor telovadnega društva Sokol Litija-Smartno vrši se v nedeljo, dne 26. t. m. ob pol 3. popoldne v sokoškem domu v Litiji z običajnim dnevnim redom. Na obilo udeležbo članov in članic ter prijateljev sokolstva vabi odbor.

Pevsko društvo »Graničar« na Bregani pri Veliki dolini priredi dne 19. januarja zvečer v salonu gosp. J. Kalina na Bregani koncert s plesom. Nastopata mešani in moški društveni zbor.

Gasilno društvo v Sodražici priredi v nedeljo, dne 2. svečana pri društvenem tajniku gosp. Karlu Štrbenku v Sodražici v vseh zgornjih prostorih predpustno veselico. Spored bo raznovrsten in zabaven, svirala bo pa domača godba. Ker je čisti dobicek namenjen društveni blagajni, se vabi občinstvo in druga društva k obilni udeležbi.

Obrtna zadruga na Bledu. Dne 9. februarja t. l. ob 9. uri dopoldne priredi obrtna zadruga na Bledu preizkušnjo obrtnih vajencev v pisarni bolniške blagajne na Bledu, Mlino 3. — Vsi vajenci, kateri so učno dobro dovršili in nameravajo napraviti preizkušnjo, naj vložijo pismeno, kolka prosto prošnjo na obrtno zadrugo na Bledu do 1. februarja 1913.

Občni zbor radovljiškega »Sokola« se je vršil dne 12. januarja ob mnogoštevilni udeležbi v restavraciji Kunstelj. Brat starosta Fr. Dolžan pozdravi v iskrenih besedah zbrane brate, spominja se s toplimi besedami umrlih dveh starost br. Kunstlja in brata dr. Vilfana, kakor tudi pokojnega br. Doboviška. V znak sožalja se dvignejo navzoči, kar se tudi zabeleži v zapisnik. Tajnik br. Št. Kamenšek poroča o delovanju društva sploh v pretečenem letu. Iz zanimivo sestavljenega poročila posnamemo, da šteje društvo 60 članov, med temi okrog 25 izvršujočih. Med letom je odbor imel 10 sej, društvo je napravilo dva skupna izleta, udeležilo se je po lepem številu telovadcev župne telovadbe v Begunjah, kakor tudi sijajne vseslovenske telovadbe na Bledu. Sodelovalo je tudi pri vseh prireditvah, ki so jih priredila sosednja društva. Meseca julija je priredilo društvo lepo uspešno javno telovadbo na vrtu gostilne Kunstelj. A z veseljem moramo poudarjati, da je radovljiški »Sokol« bil kaj častno zastopan na vseslovenskem sokolskem zletu v Pragi. Društvo je zastopalo 6 bratov, izmed katerih sta si dva priborila v višjem oddelku častni diplom, to sta brata Luce Hrovat in Boštijan Olip. (Na zdar-klici.) Tajnikovo poročilo se je odobruje vzelo na znanje. — Blagajnik br. L. Patik poroča obširno o stanju biagajne. Iz njegovega, vestno sestavljenega poročila podajamo le tole: dohodkov je imelo društvo 1833 kron 99 vin., stroškov pa 817 K 79 v., čistega premoženja 1016 K 20 vin., ki je plodonosno naložen v posojilnici. Pripomenjamo, da ima društvo lepo urejeno telovadnico, kjer ni nič dolga in telovadno orodje, kakor tudi krasna zastava reprezentira lepo vrednost okroglo 2000 K. Brat blagajnik je žel za svoje delo zasluženo pohvalo. Prav zanimivo je poročal načelnik brat Hrovat o telovadbi. Ker objavi to poročilo strokovni list, opuščamo podrobnosti tega poročila. — Pri nato vršči se volitvi je bil z velikim navdušenjem voljen sledeči odbor: starosta br. Fr. Dolžan; podstarosta br. Brovč; načelnik br. Hrovat; zastavonoša br. Kavčič; v odbor sledeči bratje: Ahčin, Kamenšek, Kavčič, Olip, Patik in Pip; namestnika: Tevž in Šmit. Kot odposlanca v »Zvezo« sta izvoljena brata Brovč in Olip, namestnika sta brata Kavčič in Patik. V župno zvezo se odposljejo kot zastopniki bratje: Brovč, Olip in Hrovat, kot namestniki bratje: Kavčič, Patik in Kamenšek. Izmed raznoterosti omenjamo, da priredi »Sokol« dne 2. svečana velik predpustni ples, kjer sodeluje iz prijaznosti vojaška godba in da se prične v kratkem s priljubljenimi plesnimi vajami. S krepkimi besedami zaključijo brat starosta občni zbor, spominjajoč brate na važnost Sokolstva in izražajoč željo, da bi se izpolnilo geslo: Kdor Slovenec, ta Sokol! Na zdar!

Izobraževalno društvo v Seno-žeah priredi v nedeljo dne 19. t. m. ob 8. uri zvečer v gostiljskih prostorih gosp. Mlakarja zabavo

večer, spojen z godbo, plesom, srečelovom, šaljivo pošto in drugim raznim sporedom. V zabavo gostov kakor tudi za okrepitev bode vsestransko skrbjeno. Ker je društvo v pretečenem letu nekoliko nazadovalo in je potrebno tudi materialne podpore, da se zopet ojači in okrepi, vabimo še enkrat vse cenjeno občinstvo, ne samo iz Senožeč, ampak tudi iz okolice in drugih sosednjih krajev, da se tega večera polnoštevno udeleže in s tem pokažejo svoje simpatije do tega, za nas velepomembnega društva. Kdor se hoče neprisljano zabavati, naj ne zamudi tega večera! — Maske dobro došle! — Preplačila se hvaležno sprejmejo. Posebna vabila se ne pošiljajo.

Slovensko akademsko društvo »Adrija« v Pragi ima v soboto 18. t. m. ob 8. zvečer svoj II. redni občni zbor v vinogradskem Narodnem domu, dvorana št. 2.

Prosveta.

Iz gledališke pisarne. Danes, v četrtki (nepar) ob nižnjih cenah, priljubljena zabavna burka »Charleyeva teta«, v režiji gosp. Fišerja. Glavno žensko vlogo igra gosp. Bohuslav. V soboto zadnjič v sezoni opereta »Ptičar« za par. V nedeljo popoldne slovenska noviteta »Rošlin in Verjanko«, zvečer »Večni mornar« s primadono zagrebškega gledališča gđno. Koroščevo, v vlogi Sente. Za drugi teden se pripravlja opereta »Orpheus v podzemlju«.

Izpred sodišča.

Aktivitetne doklade državnih uradnikov. Josip Rusček, državni višji inženir v Gödingu je vložil proti odločbi ministrstva za javna dela tožbo za priznanje višje aktivitetne doklade. Nameščen je bil v Gödingu pri ekspozituri za regulacijo Moravskega polja. Tam je dobil tudi obvestilo, da je imenovan za višjega inženirja, obenem pa, da se mu zniža dosedanja aktivitetna doklada z ozirom na to, da ni več na Dunaju od 1380 kron na letnih 828 kron.

Državno sodišče je njegovi tožbi ugodilo in obsodilo erar, da mora plačati večje aktivitetne doklade od dneva njegovega imenovanja za višjega inženirja in poleg tega 500 K pravnih stroškov. V razlogih navedenih državno sodišče, da se mora smatrati kot njegov službeni kraj še vedno Dunaj, ker je tožnik le začasno v Gödingu, da opravi svoje regulacijske posle. Tudi je njegov glavni urad, ki ga je poslal le začasno drugam, še vedno na Dunaju.

Izkaz darov za Rdeči križ balkanskih držav.

8. januarja: Upravništvo »Slov. Naroda« 86 K. 9. januarja: Dr. V. Kac, zdravnik, Maribor, pošlje nabrano 9 K 45 v. 13. januarja: Anton Trstenjak izroči nabrano po hranihnikih, ki so bili na javnih prostorih izpostavljeni: 1. gđ. Vidmayer 13 K 22 v; 2. ga. Antonija Velkavir, trgovka 67 v; 3. ga. Jerica Dolencova, trgovka 40 K 95 v; 4. g. A. P., uradnik 2 K 62 v; 5. ga. Amalija Šešark, trgovka 1 K 49 v; 6. g. Hinko Sevar, potnik 1 K 39 v; 7. g. M. R., uradnik 27 v; 8. ga. Neža Blaž, trgovka 6 K 75 v, skupaj 162 K 81 v, preje izkazanih 46.482 K 67 v, skupaj 46.645 K 48 v.

Telefonska in brzajavna poročila.

Razsodba državnega sodišča o ljubljanskem občinskem volilnem redu.

Dunaj, 16. januarja. Dne 14. t. m. se je vršila, kakor smo poročali, obravnava o pritožbi podžupana dr. Karla Trillerja proti odločbi deželnega predsedstva krajskega glede ljubljanskega volilnega reda in zaradi sprejetja onih občinskih volilcev ljubljanskih, ki ne bivajo v Ljubljani, v deželnozbornski volilni imenik za Ljubljano. Državno sodišče je svojo razsodbo razglasilo danes ob pol 10. Pritožba dr. Karla Trillerja je bila odbita.

Državno sodišče utemeljuje svoj sklep s tem, da se postavlja na stališče, da izreka deželni volilni red z ozirom na Ljubljano, da so volilni upravičenci ljubljanski občani; kdo je ljubljanski občan, to odločiti je stvar mestnega štatuta, oziroma mestnega volilnega reda.

Ker mestni volilni red ne pozna pogoja »stanovališča«, ni volilna pravica za mestni občinski svet vezana na pogoj »stanovališča«.

Zato določba, izrečena v deželnom volilnem redu, v kolikor se tiče pogoja »stanovališča«, ne velja tudi za Ljubljano. Pritožnikovo stališče torej ne more obveljati, zlasti pa se ne da vporabljati njegovo skli-

cevanje na § 14. deželnega volilnega reda.

Francoski poslanec Ferry o svojem potovanju po slovanskem jugu.

Pariz, 16. januarja. V »Tempsu« priobčuje poslanec Abel Ferry članek, v katerem referira o svojih doživljajih in opazovanjih s potovanja po slovanskem jugu. Ferry konstatuje, da se nahaja Avstro-Ogrska v nevarni gospodarski krizi in da izgublja denar in ugled, ker se je izneverila svojemu stališču kot država miru. Nadalje naglašja Ferry, da je imel priliko se poučiti o razmerah na slovanskem jugu in da je pazno študiral Jugoslovane in njih politična stremjenja. Na podlagi teh študij in informacij se je prepiral, da so avstrijski Jugoslovani lojalni in patriotski element, ki je zvest svoji državi. Kdor trdi o njih kaj nasprotnega, jih zlobno obrekuje. Res pa je, da trpe Jugoslovani mnogo na krivica, ki jim jih zadajeta Dunaj in Pešta. Ako se torej hoče preprečiti jugoslovanski irenditizem, potem je treba državno politiko nasproti Jugoslovanom izpremeniti v njenih temeljih. O Slovencih pravi Ferry, da je imel v Ljubljani priliko spoznati slovenski narod, ki je inteligenten in vrlo sposoben za napredek in razvoj. Uvidel je, da je ta narod silno odvisen od Dunaja, ki pa ga je vselej oviral v njegovem napredku. Še le v novejšem času se more ta simpatični narod še le nekoliko svobodneje gibati in razvijati. Na Dunaju jugoslovanski razmeri čisto nič ne poznajo. Med Zagrebom in Dunajem je debel zid. Ko se je Ferry vrnil iz Zagreba na Dunaj ter tamkaj pripovedoval o svojih opazovanjih na slovanskem jugu, so ga tamkaj gledali kakor bi se bil vrnil v Pariz iz — Maroka.

Češko-nemška sprava.

Praga, 16. januarja. Od raznih strani se trudijo omogočiti zopet češko-nemška sprava pogajanja. V to svrhu imata oba deželnozbornska kluba veleposestva dne 23. t. m. seje. Češki in nemški klub veleposestva sta si edina v tem, da naj se izloči iz pravnih pogajanj vprašanje učiteljskih plač. Vršila so se tudi pogajanja med predsedstvom čeških deželnih poslancev in češkimi radikali. Češki radikali stoje na stališču, da se mora deželnozbornska volilna reforma brezpogojno pritegniti k pravnim pogajanjem.

Podpore rodbinam vpoklicanih rezervistov.

Budimpešta, 16. januarja. Ko so z ozirom na zunanji položaj vpoklicali rezerviste, je izjavil ministrski predsednik Lukacs v nekem govoru v parlamentu, da bo država podpirala njih rodbine in jim nakazala večje ali manjše zneske, kakor je to upravičeno vsled daljše ali krajše dobe vpoklica in načina službe. Do sedaj pa te rodbine še niso dobile nikakršnih podpor. Državni tajnik v domobranskem ministrstvu, Ludovik pl. Karasson, se je tedaj izrazil napram nekemu poročevalcu sledeče: Ureditev te zadeve se bo v kratkem izvršila in dotične rodbine bodo prav kralju dobile podpore. Izvedba pa zahteva zato toliko časa, ker so se morala izvršiti dolgotrajna pogajanja s finančnim ministrstvom. Potrebne odredbe se bodo sedaj izvršile v obliki kakor svoj čas povodom aneksije Bosne in Hercegovine. Takrat namreč ni bilo nikakršnih zakonitih določb in zato je sklenil ministrski svet podpirati rodbine vpoklicanih rezervistov. Sklep ministrskega sveta se je naknadno odobrila. Podpora pa se lahko da na dvojen način: Ali nakaze vojaška oblast iz lastne inicijative te zneske, ali pa priglasijo rodbinski člani svoje zahteve oblasti prve instance, ki potem naroči vojaški oblasti likvidacijo zneskov. Višina zneska, ki ga dobe podpiranci, je odvisna od službe rezervista, od števila rodbinskih članov in eventualno od običajne mezde v njegovem prebivališču. Katera vsota bo potrebna za te podpore, se sedaj niti približno ne da določiti. Povodom aneksije je šlo za kakih 400.000 do 500.000 K.

Cuvaj.

Dunaj, 16. januarja. »Zeit« poroča, da je iz posebnega vira, da je dobil ogrski ministrski predsednik Lukacs od cesarja naročilo, uvesti na Hrvaškem normalne razmere. Cuvaj prvemu pozivu, da naj demisionira, ni ubogal, poziv se je ponovil. Njegov namestnik Unkelhäuser je uvedel nov režim, proti katerim so persekucije časopisja ustavljene. Med Hrvatimi in vlado ne vladajo take razmere, da bi bilo ustavno življenje nemogoče. Ogrska vlada je pripravljena popustiti glede železničarske pragmatike in dati koncesije glede krajevnih imen. Obliuba je dalekosežna investicije za promet, ki dosegajo morda 50 mil. kron. V kratkem se imenuje novi ban, ki bo takoj odredil nove volitve v sabor. Za bana pridejo v poštev poleg Rakoczyja grof Pejčević, grof Kulmer in minister Josipovich. Vesti iz Budimpešte pravijo, da Lukacsevo stališče ni ugodno,

vsled česar bi se zadeva nekoliko zavlekla.

Posledice vojne.

Heb, 16. januarja. Trgovska in obrtniška zbornica je konstatirala, da ima okrožje zbornice vsled vojne in insolvence škodo v znesku 5 do 6 milijonov kron.

Kriza v bosanskem saboru.

Sarajevo, 16. januarja. Zaradi jezikovnega vprašanja je prišlo v bosanskem saboru zopet do krize. Predno se ta kriza ne reši, ni mogoče, da bi se sabor zopet sestel. Stranke so sklenile vztrajati neomajano na svojem stališču.

Italijansko telefonsko vprašanje.

Milan, 16. januarja. Ministrski svet je sklenil predložiti zbornici zakonski načrt o dopolnitvi državnega telefonskega omrežja v znesku 80 milijonov lir. Dobav se bodo smele udeležiti tudi inozemske firme.

Rusija.

London, 16. januarja. Poročilo o vpoklicu dveh rezervnih letnikov v Rusiji popravljajo dr. Dillon v toliko, da je Rusija pridržala dva letnika, ki bi morala biti z ruskim Novim letom odpuščena.

Petrograd, 16. januarja. Novoletni sprejem pri carju je napravil zelo dober vtisk. Splošno se sodi da je računati s pobiljšanjem položaja. Tudi razmerje med Rumunsko in Bolgarsko ne vzbuja tu skrbi.

Pariz, 16. januarja. »Temps« poroča iz Petrograda, da pričakuje carica spomlad zopet potomstva.

Švedski državni zbor.

Stockholm, 16. januarja. Švedski državni zbor se je danes sestel. Slovesno se otvori jutri.

Volitev predsednika francoske republike.

Pariz, 16. januarja. Včeraj se je vršila druga poskusna volitev predsednika republike. Pams je dobil 283, Poincaré pa 272 glasov, ostali pa so bili razcepljeni. Vsled tega se danes vrši tretja poskusna volitev. Rezultat jutranje volitve je zelo negotov. V poučenih krogih zatrjujejo, da je mogoče, da ne bo izvoljen niti Pams, niti Poincaré. Največ šanz ima baje Delcassé, za katerega se zlasti zavzema Clemenceau.

Španska.

Madrid, 16. januarja. Vodja republikancev Ascarate je bil včeraj sprejet od kralja v dvorjani. Kralj je izrazil željo, izvesti njegovo mnenje o socialnih vprašanjih. V političnih krogih se govori, da je kralj sklenil sprejeti politične osebe vseh strank, da izve njih mnenje v raznih političnih vprašanjih. Ta vest je napravila v vseh političnih krogih najboljši vtisk. Samo reakcionarni krogi so zelo rezervirani.

Madrid, 16. januarja. Razgovor med kraljem in Ascaratejem je trajal skoraj celo uro ter se je bavil s socialnimi in splošnimi političnimi vprašanji, tudi s položajem Špancev v Ameriki, z afriškimi vprašanji in z vprašanji španske armade. Kralj je baje izjavil tudi, da simpatično pozdravlja starostno zavarovanje, da je za čistost volitev in za dalekosežno versko toleranco ter za liberalen poduk.

Madrid, 16. januarja. Liberalno časopisje je mnenja, da se bliža Španska preporoda ter svetujejo svobodomiselnim strankam, da se ravna po kraljevem vzgledu. Republikanci smatrajo politiko Maure za vselej odpravljeno. Voditelji desnice pozivljajo katoličane, da naj se pripravijo na boj proti skrajni levici.

Velik požar.

Dunaj, 16. januarja. Danes zjutraj je zgorela popolnoma velika orientalska trgovina Schein v I. okr. Zaloga perzijskih preprog je imela vrednost 100.000 kron. Ogenj je nastal vsled žareče peči v skladišču. Gasilna akcija je bila zelo težavna, ker je voda v ceveh zmrzovala.

MED VOJNO IN MIROM.

Mirovna konferenca.

London, 16. januarja. Balkanski delegati zatrjujejo, da je Balkanska zveza pripravljena na nadaljevanje vojne. Zdi se, da hoče ostati Turčija trdovratna. Balkanska zveza je pripravljena obnoviti vojno in po kratkem boju strmoglaviti Turčijo. Nadaljnega zavlačevanja miru ne more trpeti.

Sofija, 16. januarja. Tukajšnji krogi ne verujejo, da bi se Turčija upirala zahtevi Evrope glede Odrina. Razmerje z Rumunsko se presoja optimistično, navzlic temu se Bolgarska pripravlja za obnovo vojne. Vse je boljše pripravljeno, kakor v začetku vojne. V Svilenu se je vršil vojni svet, ki je sklepal o podrobnostih nadaljnjih akcij. Bolgarska ima s Srbijo dogovor, glasom katerega bo poslala Srbija velika ojačenja. Glavna akcija se bo vršila proti Odrinu.

London, 16. januarja. Reuterjev biro javlja, da so balkanski delegati oficijozno priznali, da so se pogajanja ponesrečila, ker turški delegati več kakor teden dni niso odgovorili na zahteve balkanskih delegatov.

O mirovni konferenci.

Paris, 16. januarja. »Matin« poroča iz Londona, da žele balkanski delegati, da bi sir Edward Grey še enkrat sklical sejo mirovne konference, na kateri bi zastopniki Balkanske zveze natančno precizirali svoje mirovne pogoje ter šele potem, ko bi te pogoje turški delegati odklonili, definitivno zaključili mirovna pogajanja.

Mednarodna situacija.

Dunaj, 16. januarja. Poročilo o mednarodni situaciji naglašja, da so roslaniki veseli najbrže že danes izročili Visoki porti kolektivno noto. Vsebinske note je sicer prijateljska. vendar pa opozarja Turčijo z vso resnostjo, da mora Odrin in Egejske otoke odstopiti, sicer da ne bo dobila nobenega posojila več v Evropi in da bo ogrožena tudi v svoji azijski posesti.

Konferenca veleposlanikov.

London, 16. januarja. Konferenca veleposlanikov se bavi z 2. vprašanji.

Ali je mogoče preprečiti nadaljevanje vojne?

Ce to ni mogoče, kako se morejo lokalizirati vojni dogodki za bližnjo prihodnost.

Nota velesil.

Carigrad, 16. januarja. Včeraj so se sestali veleposlaniki h konferenci na kateri so se zedinili glede teksta note, ki naj jo podajo porti. Porta pričakuje to noto že danes ali jutri. Zatrjuje se, da so veleposlaniki včeraj konferirali s turškim zunanjim ministrom Noradunghijanom in da je zlasti nemški veleposlanik dolgo konferiral z njim.

Veleposlaniki izročijo skupno noto zunanjemu ministru in bo avstro-ogrski veleposlanik grof Palavičinski izročil svarilo Evrope.

Bolgari bodo udarili na Carigrad?

Sofija, 16. januarja. Uradno se razglasa: Ako Turčija ostane intrasingentna, potem nam ne preostaja drugega, nego obnoviti vojno. V tem slučaju se bo naša armada z vso silo vrgla na utrdb pri Cataldži, jih osvojila ter zmagonosno udarila na Carigrad, da ga osvoji. Naravna konsekvence tega bo, da bomo v bodočih mirovnih pogajanjih stališči do celice drugačne in težje pogoje Turčiji, nego dosedaj.

S-bija in Avstrija.

Dunaj, 16. januarja. Srbski poslanik na Dunaju bo poročal koncem prihodnjega tedna o svojem koraku v Belgradu. Pogajanja so bila uspešna. »Narodni Listi« poročajo, da je prišlo do sporazuma glede mej Albanije. Avstrija prizna Srbiji Prizren, Djakovico in Dibro. Diference obstojajo samo glede Skadra in Peči. Avstrijska diplomacija te vesti demantira.

Prochaskova afera.

Dunaj, 16. januarja. Včeraj se je vršila slavnost razobešenja avstrijske zastave v Prizrenu. Udeležil se je v paradni uniformi Prochaska in srbske civilne in vojaške oblasti. Garnizija je izkazala vojaške časti. Dogodilo se ni nič izrednega.

Belgrad, 16. januarja. V Prizrenu se je izvršila slavnost razobešenja avstrijske zastave. Včeraj je prizrenska srbska garnizija pod poveljstvom enega častnika defilirala pred konzulatom. Prochaska je nastopil v paradni uniformi ter dal enemu kavasu znamenje, da se zastava razobesi. Med sviranjem godbe je srbsko vojaštvo korakalo mimo zastave. S tem je afera končana. Prochaska je posetil srbskega vojaškega poveljnika.

Kralj Peter.

Belgrad, 16. januarja. Vznemirjujoča poročila več listov o zdravstvenem stanju kralja Petra se oficijozno demantirajo kot popolnoma neresnična. Kralj, ki je imel revmatizem, je zopet zdrav in vrši svoje navadne posle.

Bolgarska.

Dunaj, 16. januarja. Kakor razglaja nižjeavstrijska trgovska in obrtniška zbornica, je razglasila bolgarska vlada, da so pristanišča v Varni, Burgasu in Balčiku odprta tujim ladjam tako dolgo, dokler je turška blokada preključena.

Odrin.

Carigrad, 16. januarja. Vojno ministrstvo objavlja brzajavno poveljnika v Odrinu z dne 13. t. m., ki pravi, da žive rodbine vseh častnikov in da dobivajo plačo in živila.

Turki ne izročijo Odrina.

Carigrad, 16. januarja. Veliki vezir Klamil paša je obvestil vlade

na Dunaju, v Berolinu in Rimu, da porta pod nobenim pogojem ne odstopi Odrina in Egejskih otokov.

Albanija.

London, 16. januarja. Albanski delegati so izdelali svoj zemljevid Albanije. Zlasti je ta zemljevid napravljen proti Grški in Srbiji.

Janina pred padcem.

Berolin, 16. januarja. Nemški listi poročajo, da Grki vsak trenotek pričakujejo, da padeta Janina in Bizani.

Izpad turške križarke iz Dardanel. — Križarka bombardira grški otok.

Atene, 16. januarja. Včeraj je turška križarka »Medždije« zapustila Dardanele in neopazeno obplula vrsto straže grških torpednih rušilcev. Nato se je pojavila pred grškim otokom Siro (južno od Aten?) ter bombardirala tamkajšnje smodnišnice in skladišče premoga ne da bi napravila kakšne škode. V luki je bila usidrana pomožna grška križarka »Makedonija«, na katero je »Medždije« izstrelila 15 strel, ki pa niso zadeli. Ker se je poveljnik »Makedonije« bal, da bi ladja ne pretrpela prevelikih poškodb, je dal križarko potopiti. Moštvo se je preje rešilo na kopno. Nato je križarka »Medždije« odpeljala proti Mali Aziji. Pri celi aferi ste bili ranjeni samo dve osebi. Kakor poročila zatrjujejo, so razen križarke »Medždije« ostale vse druge turške ladje v Dardanelah.

Romunski naučni minister na potu na Dunaj.

Budimpešta, 16. januarja. Romunski naučni minister Disescu je dospel semkaj. Zatrjuje se, da potuje na Dunaj v važni politični misli. Z druge strani pa oporekajo tej vesti in pravijo, da ima poset romunskega ministra na Dunaju popolnoma privraten značaj.

Grki.

Atene, 16. januarja. Prestolonalednik bo odpotoval prihodne dni v Epir in prevzel poveljstvo nad tamšnjimi četami. Iz tega se sklepa, da bo trdnjava Bisami v kratkem padla in da bodo Grki v kratkem zavzeli tudi Janino.

Romunska mobilizira.

London, 16. januarja. Zastopnik parobrodne družbe v Sulini ob Črnem morju na Romunskem brzajavlja, da je romunska vlada včeraj izdala povelje za splošno mobilizacijo.

Avstrija bo podpirala Romunijo.

Bukarešta, 16. januarja. »Adeverul« priobčuje razgovor svojega dunajskega dopisnika z zunanjim ministrom grofom Berchtoldom. V tem razgovoru se poudarja, da je grof Berchtold podal izjavo, da bo Avstro-Ogrska v vsakem slučaju z vsemi sredstvi podpirala Romunijo.

Turški kabinet.

Carigrad, 16. januarja. V meritornih krogih zatrjujejo, da se je solidarnost kabineta utrdila in da je kriza premagana. Kiamil paša ostane na krmilu. Razpoloženje je bojovito. Ob Cataldži so se vršili včeraj zopet boji. Vlada se še ni odločila, ali naj skliče narodno skupščino. Sklicala jo bo najbrže šele, ko bo znan uspeh demarše velesil.

Tibet.

Petrograd, 16. januarja. Iz Urge prihajajo poročila, da je tja dospel odposlanec Dalaj Lame iz Lhase. Potrjuje se vest, da se razglasi Tibet v kratkem za neodvisen. Odposlanec pride tudi v Petrograd, da sklene z rusko vlado tibetsko-mongolsko pogodbo, katere posledica naj bi bil angleško-ruski protektorat nad Tibetom.

Razne stvari.

* Zaradi goljufije aretirani častniki. Povodom preiskave glede podkupovalne afere za oprostitve vojaške službe so aretirali v Budimpešti 13 častnikov 32. pešpolka. Enega izmed njih, ki je postal šele pred kratkem major, so pripeljali v Budimpešto z močno policijsko eskorto.

* Taščo poročil. V Des-Moinesu v Ameriki je poročil ugleden meščan Koiman svojo hčerko z mladim trgovcem Vasonom. Vason pa se je, kot se je pokazalo, ženi pri svoji nevesti le za to, ker je bil zaljubljen v njeno mater. Res se je kmalu po poroki naveličal svoje žene in jo je pregovoril, da sta se ločila. Njena mati pa je vračala ljubezen svojega zeta in je pripravila svojega moža tako daleč, da sta se tudi ločila. Nato se je Vason poročil s svojo bivšo taščo, zapuščena mlada žena pa je šla k zapuščeni očetu. Končno pa je starega Koimana le premagala jeza in je šel ter napadel svojega bivšega zeta, moža svoje bivše žene. Streljala sta se z revolverji, navzoča je bila tudi tašča. Obležali so vsi trije težko ranjeni in mlada zapuščena žena streže sedaj vsem trem v svojem domačem stanovanju.

*** Iz Vatikana.** V Sikstinski kape-
li v Vatikanu se je vršila v torek
velika slavnostna zadušnica za po-
kojnimi bavarskim princemdom.
Te slavnosti se je udeležil papež
(?), 21 kardinalov, pape-
ževe sestre in njegova nečakinja, di-
plomatski zbor pri papeškem dvoru
in razni cerkveni dostojanstveniki.

*** Ze zopet iščejo.** »Samostat-
nost« poroča iz Prage, da se je
vedla na zahtevo oblasti v Saraje-
vu proti docentu dr. Tobiaseku ka-
zensko-sodna preiskava. Dr. Tobiasek
se je udeležil zdravniške ekipe-
cije čeških zdravnikov na Balkanu
in je bil za časa vojne v Belgradu.

*** Strela ubila mašnika pred al-
tarjem.** V Matarni na Francoskem je
udarila strela v cerkev ravno med
božjo službo. Mašnika pred altarjem
je strela ubila, dve osebi težko po-
škodovani in cerkev užgala. Obisko-
valci so pravočasno pobegnili, en del
cerkve je pogorel.

*** Intermezzo med rokoborbo.** Na
Dunaju je prišlo cirkusu Busch do
velikega kravalja med rokoborci.
Schwarz, Nemec, je vrgel Rusa Ba-
radanov. Baradanov se je pritožil,
češ, da so se izvršile med borbo ne-
pravilnosti. Ker je razsodišče Ba-
radanova zavrnilo, je ta napadel
Schwarza in nastal je strašen pretep.
Podrta sta oder, ljudstvo je vpilo in
trčalo in šele ko so prišli na pomoč
ostali borilci in oba pretepača nesli
na prosto, je nastal v cirkusu zopet
meč.

*** Velika železniška nesreča.** Na
angleškem kolodvoru Bromfordbridge
je trčil brzovlak, ki je vozil s hi-
stosijo 90 km na uro, v osebni vlak,
ki je stal na kolodvoru. Brzovlak je
zavozil na nepravilni tir, oziroma se ni
ustavil, ker so se vsled hude zmrzline
okvarile signalne naprave. Bila je
velika silna megla. Sunek je bil silen,
vžvzov je popolnoma razbitih.
Neko žensko in enega otroka so po-
gnanili izpod razvalin popolnoma raz-
sesarjena. 50 oseb potnikov in želez-
ničarjev je težko, več pa lahko po-
škodovanih.

Gospodarstvo.

— Mestna hranilnica v Idriji je
bila v letu 1912 dohodkov 334.275
K in 53 v izdatkih 334.872 K 02 v.
Največ denarnega prometa 669.147 K
02 v. Hranilni vlog se je prejel
174.190 K 14 v, izplačalo pa 155.588
K 04 v. Hipotečnih posojil se je
dovolilo 19.340 K, menic eskompti-
ralo za 18.400 K. Koncem leta 1912
je stanje hranilnih vlog s kapitali-
zimi obrestmi 335.835 K 38 v, hi-
potečnih posojil 208.869 K 01 v, me-
nic 45.394 K, občinskih 39.432 K
05 v, naloženega denarja 42.105 K
10 v.

Ježni odsek tel. društva „Sokol“
Ljubljani

— Naznanja članom, da se vrši v petek,
dne 17. t. m., v restavraciji »Zlato-
roga«, v posebni sobi ob pol 9. uri se-
stanka članstva. Bratje, blagovolite
se sestanaka zanesljivo udeležiti, ker
je jako važen dnevni red.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 14. prosinca: Anton Zaman,
bivši posestnik, 92 let, Radeckega
cesta 11. — Mihael Zagar, mestni
delavec, 67 let, Križevniška ulica 7.
— Katarina Keber, bivša starinarica,
75 let, Japljeva ulica 2. — Amalija
Bertoncelj, rejnika, 10 mesecev,
Streliška ulica 15. — Fran Močnik,
čučarjev sin, 3 leta, Streliška ulica
15. — Marjeta Lasenar, strežnica,
71 let, Sv. Florijana ulica 24.

Dne 15. prosinca: Josip Kova-
čič, delavec, 47 let, Radeckega ce-
sta 11.

V deželni bolnici:
Dne 12. prosinca: Filip Cerar,
kovač in kočar, 47 let.
Dne 12. prosinca: Franja Bra-
vec, hči poluzemljaka, 4 leta.

Mnenje gosp. dr. Evgena Menyhérta
Marijine Vari.

Gosp. J. Serravallo
Trst.
Rade volje Vam potrjujem kras-
en uspeh Vašega železnatega kina-
vina Serravallo v nekaterih slučajih,
posebno pa poapnenja žil.

Marijine Vari, 19. junija 1911.
Dr. Evgen Menyhért.

Darilo morja

bi mogli imenovati ribje olje, vendar ga je
treba, da ga pravilno izkoristimo. Še podve-
rži nekaterim izprmembam. Ribjemu olju
morajo po Scottovem ravnanju odvzeti biti
njegove slabosti kakor težka prebavnost, ne-
prijeten duh, zopni okus, da ga napravimo
prijetnejšega za uživanje in slastnejšega.
Tako pripravljena

SCOTTOVA EMULZIJA

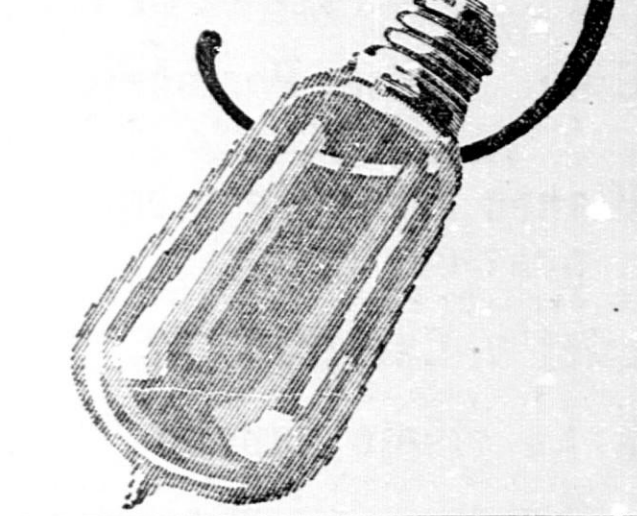


ima vse prednosti navadnega
ribjega olja v zvišani meri, pos-
pešuje tek, je izredno redilna in
slastna, tudi za občutljiva usta
in želodec. Ob redni rabi Scot-
tove emulzije se pogosto opazi
splošno zboljšanje moči. Kdor si tega želi,
naj čimprej tem bolj prične z zdravljenjem
s Scottovo emulzijo.

Cena originalni steklenici 2 K 50 v. dobiva se po vseh
le arnah Proti vpojilnosti 50 v. v pisarnih znamkah dobi-
te od tvrdice SCOTT & BROWNE d. o. z. na Dunaju VII.
sklepevanje se na naš list enkratno vpojilnost poizkušnje od
kake lekarne.

Ustna voda
KALODONT
Zobna krema

Vertex
je trpežna
in hrani tok



Hennebergova svila

samo direktno — črna, bela in barvasta,
od 1 K 35 vin. meter naprej za bluze in
obleke. Franko in **te ocarjano** se pošlje
na dom. Bogata izbira vzorcev se pošlje s
prvo pošto. — **G. Henneberg**, dvorni dob.
Nj. V. nemške cesarice, Zürich.

Borzna poročila.

Ljubljanska
„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 16. januarja 1913

Valute	Denar	Blagov
4% majeva renta	85.45	85.65
4-2% srebrna renta	85.35	88.55
4% avstr. krona renta	85.50	85.70
4% ogr.	84.80	85.50
4% kranjsko deželno posojilo	—	94.50
4% k. o. češke dež. banke	89.50	90.50

Srečke	452	464
„1864“	550.00	—
„tiske“	287.00	299.00
„zemeljske I. izdaje“	276.00	288.00
„II. izdaje“	253.50	265.50
„ogr. hipotekne“	239.00	251.00
„dun. komunalne“	480.00	492.00
„avstr. kreditne“	479.00	491.00
„ljubljanske“	65.00	70.00
„avstr. rdeč. križa“	52.00	58.00
„og. železnice“	37.25	38.25
„basilika“	27.75	31.75
„turške“	216.00	219.00

Valute	35	436
Ljubljanske kreditne banke	615.25	616.25
Avstr. kreditnega zavoda	503.50	504.50
Dunajske bančne družbe	101.75	102.75
Južne železnice	701.25	702.25
Državne železnice	1035.25	1036.25
Alpine-Montan	365.00	367.00
Češke sladkorne družbe	266.25	267.25
Zivnostenske banke	—	—

Zitne cene v Budimpešti.
Dne 16. januarja 1913.

Termin	za 50 kg	11.86
Pšenica za april 1913	—	11.97
Pšenica za oktober 1913	—	10.29
Rž za april 1913	—	9.78
Rž za oktober 1913	—	10.86
Oves za april 1913	—	9.19
Oves za oktober 1913	—	7.71
Koruzna za maj 1913	—	7.90
Koruzna za julij 1913	—	—



Marija Hribar naznanja z neotolažljivim srcem v
svojem, kakor tudi v imenu svoje hčerke **Dragice** ter v
imenu svojih sorodnikov, da je preminil po kratki in mučni
bolezni njen nadvse ljubljani soprog, oziroma oče, brat,
stric in svak, gospod

IVAN HRIBAR

c. kr. poštni uradnik in posestnik

danes popoldne ob 1. uri v 33 letu svoje starosti.
Pogreb nepozabnega rajnika bo v petek, dne 17. pro-
sinca ob 4 popoldne iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.
Sv. maše zadušnice se bodo darovale v domači farni cerkvi.
Priporočamo ga v blag spomin in molitev.

Kranjska gora, dne 15. prosinca 1913.

Zahvala.

Povodom bolezni in smrti naše iskrenoljubljene, nepozab-
ne nam soproge, oziroma matere in hčerke, gospe

Fani Seunig roj. Vidali

nam je od vseh strani došlo toliko ganljivih dokazov preljui
beznjivega sočutja, da si štejemo v dolžnost se na tem mestu
vsem prav prirčno zahvaliti.

Vsi krogi občinstva so nam s tako ljubeznjivim sočusto-
vanjem in s tako obilno udeležbo pri pogrebu ter z darova-
njem krasnih cvetic in vencev tešili našo bol, da ne moremo
vseh imenoma naštet. Skratka: iz globin srca vsem prirčna
zahvala.

V Ljubljani, dne 15. prosinca 1913.

Žalujoči ostali.

Spominjajte se dijaškega društva „Domovina“.

Meteorološko poročilo.

Vilina nad morjem 300-2	Srednji zračni tlak 736 mm				
Januar.	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
15.	2. pop.	738.5	-5.6	sl. jvzh.	oblačno
16.	7. zj.	738.1	-7.0	sl. jzh.	oblačno.

Srednja večerajšnja temperatura — 6.0,
norm. — 2.5° Padavina v 24 urah 3.2 mm.

Ločeni katoličani

ki bi radi končno veljavno in pravomo-
no razdružili svoj zakon,

da se lahko vnovič veljavno poroče,

naj se zaupno obrnejo na „Pannonia“
obl. konc. informacijska pisarna,
Budapešta VI., Szondygasse 98/a
III, 12. — Strogo rečno. — Honorar
po izvršitvi. 206

Izprašani strojnik

Izpušni strojni ključavničar in
vrtiljar (Dreher) z najboljšimi izpri-
čevali, ki prav dobro pozna naprave
pri žagah in opekarnah, električnih in
plinovih (Sauggas) napravah in drugih
eksplozivnih motorjih, **išče službe.**
Napravi je tudi na Dunaju izku-
njo za šoferja in je vozil z najfinišnimi vo-
zovi. Ponudbe prosi pod **I. Linhart,**
Spodnja Šiška šteč. 30. 209



ozdravi brez vbrizganja pri
gospodih in damah vse bo-
lezni spolov, iztok, kapa-
vico, bolezni v mehurju, kjer
drugi pomočki odpovedo.

Hernial-Dragee

Škatlja (100 kom.) K 5.—. 2 škatlji za
13 eno zdravljenje. — Izdeluje
Delta' Laboratoire de Produits Chimiques à Paris
Dobiva se pri gen. zalogi za Avstro-Ogrsko:
Lekarna Mariabill, Budapešta, VI. Liszt Ferenc-tér 20
po povzetju ali ako se zneske pošlje napre.

Naznanilo prevzetja.

S tem vljudno naznanjam, da sem prevzel zopet sam na svoj račun dobro znano

restavracijo „Vega“ v Spodnji Šiški

ter bodem po vestnosti postrezal slavnemu občinstvu z dobro pijačo in jedjo.

Priporočam se za mnogobrojni obisk

z velespoštovanjem 185 **Anton Maver, restavrater.**

St. 190/V.u.

Razglas.

Podpisani mestni magistrat naznanja

mladeničem, rojenim leta 1890, 1891, 1892 in 1894,
ki stopijo letos v naborna, odnosno črnovojna leta:

1.) da so v smislu § 34. vojnih predpisov I. del, 1. zvezek

od 27. januarja do 3. februarja

imeniki onih mladeničev, ki pridejo letos k naboru v mestnem vojaškem uradu,
Mestni dom, I. nadstropje in v uradnih urah vsakemu na ogled. Kdor opazi
kako izpušitev ali napačen vpis, ali ima pomislek proti prošnjam za nabor v
bivališču ali za vojne olajšave, naj to pismeno ali ustno naznani tukajšnjemu uradu;

2.) da so v smislu § 8. črnovojnih predpisov

od 27. januarja do 3. februarja

v omenjenem uradu na ogled imeniki domačih in tujih, leta 1894 rojenih, od
1. januarja 1913 črnovojnstvu podvrženih mladeničev. Pogreški naj se pismeno
ali ustno naznani tukajšnjemu uradu.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 9. januarja 1913.

„SLAVIJA“

— vzajemno zavarovalna banka v Pragi. —

Rezervni fond K 58,461.432-56 — izplačane odškodnine in kapitalije K 123,257.695-77

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Van poljskega dajal-
čigar pisarne so v
asne bančne hiši

Generalno zastopstvo v Ljubljani

v Gosposki ulici šteč. 12.

Zavaruje poslopja in premočnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Skode cenjuje takoj in najkulantneje.
Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja
proti vlomski tatvini pod zelo ugod-
nimi pogoji. — Zahtevajte prospekte!



Št. 12/pr.

Razglas.

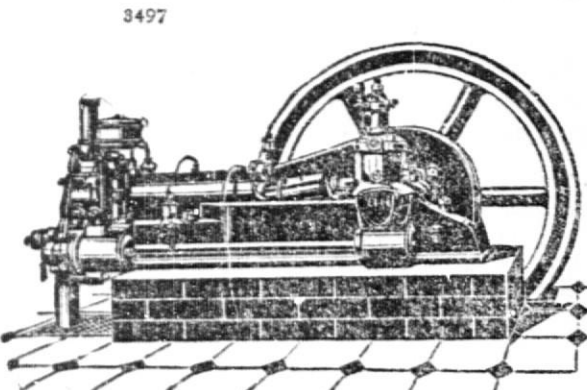
201

V zadnjem času so se pri poslopih, katere straži vojaška straža, primerili taki dogodki, iz katerih se da sklepati, da občinstvo tem stražam ne pripisuje potrebne važnosti in jim ne izkazuje potrebne pozornosti.

Ker ima taka brezbržnost lahko nedogledne posledice, se občinstvo v svrhu preprečenja nesreč nujno opozarja, da je vsako neopravičeno približanje k zastraženim smodnišnicam na ljubljanskem polju in na Gradu nedopustno ter nevarno; zlasti je treba na poziv takoj obstati, ker sicer stražalci lahko strelja.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 9. januarja 1913.

Svetovno znani! Originalni motorji „Otto“



za bencin, bencol, petrolin, surovo olje, sesalni plin, svetilni plin i. t. d.
Motorji za surovo olje „sistem Diesel“. Bencinove lokomobile. Najmodernejša konstrukcija. Največja tvornost! Najvarčnejši obrat!
Cez 111.600 doslej prodanih.
Specialni prospekt 541 gratis.

Langen & Wolf, Dunaj X., Laxenburgerstr. 53. sl.
Zastopstvo Heckl & Pohl, Trst, Via Torre Bianca 10.

V. Parma Balkanska koračnica za klavir

ki se je igrala prvič 24. t. m. v slovenskem deželnem gledališču in ki je žela tako buren aplavz, da se je morala ponoviti, je ravno izšla v založbi

Narodne knjigarne.

Dobi se jo v vseh knjigarnah tu in na slovanskem jugu.

Cena K 120, s poštnino 10 v več.

Javna dražba.

V nedeljo, 26. t. m. ob 3. pop. se vrši v Sodražici št. 50
prostovoljna javna dražba nekdanjega

Lenčkovega posestva v Sodražici št. 89

obstoječega iz njiv, travnikov in hiše, ki je pripravna za vsake vrste trgovino in v kateri se že nahaja gostilna s trafiko in sodavičarska obrt, nadalje

posestva v Travni gori

obstoječega iz hiše z gostilniško koncesijo, iz košenic ter obilo gozdnih parcel. Kupci se vladno vabiijo k tej dražbi, kjer se jim nudi izvanredna prilika za nakup tega slovečega, dobro se obrestujočega posestva.

Zaloga pohištva in
tapelniškega blaga

Fr. Kapus

Ljubljana, Marije
Ter. c. 11 (Kolizej).

**Zaloga spalnih
ter jedilnih sob**
v različnih najnovejših slogih.
**Vsakovrstno drugo
pohištvo.**

Priznano solidno blago
ter najnižje cene.

**Zaloga otomanov
divanov, žimnic**
različne kakovosti;
zajamčeno trpežni izdelki.
Velika izbira
otroških vozičkov
vsakovrstnih slik, ogledal itd.

V najem se odda za februar-termin prodajalniški lokal

v Selenburgovi ulici št. 1.
Več pri hišniku.

== Zgubljena je == usnjena ročna torbica

z denarnico, robcem, zrcalom in ključem.
Pošteni najditelj naj jo odda na magistratu. Ker je stvar za lastnika kot drag spomin važna, dobi najditelj lepo nagrado. 194

Iščem v najem dobro idočo gostilno

ali kupim kje na deželi, tik glavne ceste ali blizu farne cerkve ali tovarne. Rodbina brez otrok. Dopisi na upravništvo »Slovenskega Naroda«, 4810

Lepo stanovanje

s tremi sobami in pritliklinami
se odda za februarjev termin
na Bleiweisovi c. 20, III. nadstr.
Poizve se v pisarni Filipa Zupaniča,
Šubičeva ulica št. 5.

Ledenice (hladilnike)

velike in male za točenje piva z ogljen
čevu kislinu ali samo s pipo

kupi iz druge roke zaloga piva na deželi.
Ponudbe na upravništvo »Sl. Naroda«.

Radi odpotovanja se zelo ceno
proda v Ljubljani 107

vila z vrtom

Najlepša lega, 5 minut od glavnega
trga, zidana pred 7 leti. Naslov pove
npravništvo »Slovenskega Naroda«.

Sprejmeta se učenec in učenka

iz boljšje hiše

v trgovino z meš. blagom v Celju.
Znanje nemščine ustmeno in pismeno
potrebno.

Naslov pove upravništvo »Sl. Naroda«.

Stelaže

2 špecerijski in 1 manufakturna
z galerijo, 2 registrirni blagajni,
omara za led, plinova peč, ciklostil in kopirna preša se pro-
čajo po nizki ceni v I. uradni-
kem gospodarskem društvu v li-
kvidaciji, Kongresni trg št. 12.
Proda se tudi še specerijska in
manufakturna zaloga pod nakup-
no ceno. 157

Proda se novo zgrajeni

„Planinski Dom“

s trgovino in gostilno v Dolici. Tudi
se zamenja z majhno hišo v ljubljans-
ki ali na mariborski okolici. Leži tik
okrajne ceste, dvajset minut od želez-
niške postaje na najlepšem prostoru.
Lokali so krasni in veliki. Zglasiti se je
v šoli v Dolici, pošta Mislinja,
Štirsko.

BLUZE,
krila, kostume, plašče, polo-
rine, predpasnike,
otroške oblekice
piščke, klobučke, havičice, čepice,
higijenične potrebščine za novorojenčke
in vsako modno blago pošilja na izbiro
M. Kristofič-Bučar
Ljubljana, Stari trg št. 9.

Narodna knjigarna v Ljubljani

priporoča sledeče knjige:

Aleš iz Razora. Povest. Spisal
Ivan Cankar. Cena broš. 1 K 50 v., vez. 2 K 50 vin.,
s pošto 20 vin. več.

Ana Karenina. Roman. Ruski spi-
sal Lev grof Tol-
stoj. Cena broš. 6 K 40 vin., vez. 8 K
40 vin., s pošto 30 v. več.

Bela kr zantema. Spisal Ivan
Cankar. Cena
broš. 1 K 60 v., vez. 2 K 60 v., s pošto
20 vin. več.

Beli rojaki. Povesti. Spisal E. Gang.
Cena broš. 2 K 50 vin.,
vez. 3 K, s pošto 20 vin. več.

Ben Hur. Roman iz Kristusovih časov.
Spisal L. Wallace. Cena
vez. 4 K 50 v., s pošto 30 v. več.

Brodkovski odvetnik. Ro-
man. Češki spisal V. Beneš-Sumavsky. Cena
broš. 1 K 50 v., vez. 2 K 50 v., s pošto
20 vin. več.

Cez trnje do sreče. Roman
Spisal
F. Senčar. Cena broš. 1 K 20 vin., vez.
2 K 20 vin., s pošto 20 v. več.

Dvajset let pozneje. (Nadalje-
vanje
Treh mušketirjev.) Cena broš. 6 K, vez.
8 K, s pošto 20 v. več.

Gosp. Judit. Spisal Ivan Cankar.
Cena broš. 2 K, vez.
3 K 20 v., s pošto 20 v. več.

Greh in smeh. Zabeljene in oso-
bnice. Zbral Tinček Hudaklin. Cena 1 K,
s pošto 10 v. več.

Grof Monte Christo. Roman.
Spisal
A. Dumas. Cena broš. 8 K, vez. 12 K,
s pošto 20 v. več.

Hiša Marije Pomočnice.
Spisal Ivan Cankar. Cena broš. 2 K,
vez. 3 K 50 vin., s pošto 20 v. več.

**Hlapec Jernej in njegova
pravica.** Spisal Ivan Cankar. Cena
broš. 1 K 40 v., vez. 2 K,
s pošto 20 v. več.

Izlet v Carigrad. Spisal Anton
Aškerc. Cena
80 v., s pošto 90 v.

Kako pišejo ženske. Fran-
coski
spisal M. Prevost. Cena 4 K, s pošto
20 vin. več.

**Knjiga za lahkomišelnost
ljudi.** Spisal Ivan Cankar. Cena broš.
2 K 0 vin., vez. 3 K 50 vin.
s pošto 20 v. več.

Kralj Matjaž. Zgodovinski roman.
Spisal Fran Remec.
Cena broš. 2 K, vez. 3 K, s pošto 20 v. več.

Libera nos a malo. Zgod-
vinski
roman. Spisal Vladimir Vesel. Cena broš.
1 K 40 v., vez. 2 K 20 v., s pošto 20 v.

**Ljubezen in junaštva stra-
hopetnega praporščaka.**
Zgodovinska povest. Cena broš. 80 vin.,
vez. 1 K 60 v., s pošto 20 v. več.

Ljubezen Končanove .:
Klare. Zgodovinski roman. Spisal
Fr. Remec. Cena broš. 1 K
50 v., vez. 2 K 50 v., s pošto 20 v. več.

Mali ljudje. Spisal Milan Pugalj.
Cena broš. 3 K, vez.
4 K, s pošto 20 v. več.

Mali lord. Roman za mladino in od-
rasle. Angleški spisal F.
H. Burnett. Cena broš. 1 K 60 v., vez.
2 K 60 v., s pošto 20 v. več.

Mali vitez. Zgodovinski roman H.
Sienkiewicza. Cena broš.
7 K, vez. 9 K 50 vin., s pošto 20 v. več.

Mati. Roman. Ruski spisal Maksim Gorki.
Cena broš. 4 K, vez. 5 K, s pošto
20 vin. več.

Mina. Socijalen roman iz ljubljanskega
življenja. Spisal A. P. Rušič. Cena
broš. 1 K 20 v., vez. 2 K, s pošto 20 v. več.

Muhoborci. Spisal Fr. Milčinski. Cena
broš. 2 K 50 v., vez. 3 K
50 vin., s pošto 20 v. več.

Najhujši sovražniki. Spisal
Rado
Murnik. Cena 60 vin., s pošto 70 vin.

**Narodni kataster Ko-
roške.** Spisal Ante Beg. Cena 60 v,
s pošto 70 v.

Naša vas. Spisal A. Novačan. Cena
broš. 3 K, vez. 4 K 50 v.,
s pošto 20 v. več.

Nina. Spisal Ivan Cankar. Cena broš.
2 K, vez. 3 K 50 vin., s pošto
20 vin. več.

Ob zori. Spisal Ivan Cankar. Cena
broš. 3 K, s pošto 20 v. več.

Oliver Twist. Angleški spisal Charles
Dickens. Cena
broš. 5 K, vez. 6 K 20 v., s pošto 30 v. več.

O dostojnosti. Spisal Rozman.
Cena 70 v., s pošto
80 vin.

Opatov praporščak. Zgodo-
vinski
roman. Spisal Fr. Remec. Cena broš.
1 K 80 v., vez. 2 K 70 v., s pošto 20 v. več.

**Osnovni nauki o narod-
nem gospodarstvu.** Spisal Va-
lentin Žer-
rin. Cena 3 K, s pošto 3 K 20 v.

Pol litra vipavca. Spisal D.
Feigel. Cena
broš. 1 K 80 v., vez. 2 K 60 v., s pošto
20 v. več.

Polom. Zgodovinski roman iz nemško-
francoske vojne. Spisal E. Zola.
Cena broš. 5 K 60 v., vez. 6 K 80 vin.,
s pošto 30 vin. več.

Ponižani in razžaljeni
Roman. Ruski spisal F. M. Dostojevski.
Cena broš. 3 K, vez. 4 K 20 v., s pošto
20 v. več.

Potop. Zgodovinski roman H. Sienkie-
wicza. Cena broš. 6 K 40 v., vez.
8 K 40 v., s pošto 20 v. več.

Poljudna pravna knjižnica:

I. zvezek: Zakon o dovoljevanju poti za silo
K —40.

II. in III. zvezek: Predpisi o železniških in ru-
dinskih knjigah K —80.

IV. in V. zvezek: Pristojbinske olajšave ob
konverziji v knjižnih terjatev K —80.

VI. —X. zvezek: Predpisi o razredbi in uredbi
ter o zlozbi zemljišč K 2—

XI. in XII. zvezek: Predpisi zoper okvaro polj-
ščne za Kranjsko, Koroško, Gorjsko, Istro,
Trst in Štajersko K —80.

XIII. in XIV. zvezek: Predpisi o notarskih pri-
stojbinah in zapovedanih notarskih spisih
K —80.

XV. zvezek: Zupanstvom izročena opravila so-
dišč K —40.

XVI. zvezek: Pristojbine o zapuščinah K —80.

Povesti dr. Iv. Tavčarja.
Pet knjig. Cena broš. 13 K 50 vin., vez.
16 K 40 vin., s pošto 20 v. več.

**Prava in nepravda ljube-
zen.** Povest. Spisal Blaž Pohl. Cena
broš. 1 K 60 v., vez. 2 K 50 vin.,
s pošto 20 v. več.

Prešernov album. Uredil Anton
Aškerc. Cena
2 K 40 v., s pošto 2 K 60 vin.

Quo vadis? Zgodovinski roman H.
Sienkiewicza. Cena vez.
3 K 50 vin., s pošto 30 v. več.

Rodbina Polaneških. Zgodo-
vinski
roman H. Sienkiewicza. Cena broš. 10 K,
vez. 13 K, s pošto 20 v. več.

Rdeči smeh. Ruski spisal Leonid
Andrejev, preložil Vla-
dimir Levstik. Cena broš. 1 K 40 vin.,
vez. 2 K 40 vin., s pošto 20 v. več.

**Skušnjave Tomaža Kr-
mežljavčka.** Spisal Sepetavec, 2
zvezka. Cena broš. 2 K
40 v., vez. 3 K 20 v., s pošto 20 v. več.

Slike in revolucije. Ruski
spisal
M. Arcašev. Cena broš. 1 K 60 v., vez.
2 K 50 v., s pošto 20 v. več.

Slovensko gledališče. Spi-
sal
A. Trstenjak. Cena 2 K, s pošto 20 v. več.

**Slovensko-nemška meja
na Koroškem.** Spisal Ante
Beg. Cena broš.
1 K 40 v., vez. 2 K 40 v., s pošto 20 v. več.

Socijalizem. Spisal V. Knaflič. Cena
4 K, s pošto 30 v. več.

Stara devica. Povest. Spisal J.
Oblak. Cena broš.
60 v., vez. 1 K 60 v., s pošto 20 v. več.

Strahovalci dveh kron.
Zgodovinski roman v dveh delih. Spisal
Fr. Lipič. Cena broš. 2 K, vez. 4 K,
s pošto 40 v. več.

Stiri ruske slike. Cena broš.
60 v., vez. 1 K
60 v., s pošto 20 v. več.

Trije mušketirji. Zgodovinski
roman. Spisal
A. Dumas. Cena broš. 5 K, vez. 6 K 80 v.,
s pošto 20 v. več.

Udovica. Povest iz 18. stoletja. Spisal
I. P. Tomič. Cena 1 K 60 v.,
s pošto 20 v. več.

Uho in sluh. Poljudno znanstvena
razprava. Spisal dr.
dr. Jos. Rakež. Cena 20 v., s pošto 30 v.

Undina. Povest. Francozi spisal André
Thevet. Cenr 90 v. s pošto 1 K.

**Ustoličenje koroških voj-
vod.** Spisal Ante Beg. Cena 30 vin.,
s pošto 40 v.

Vaška kronika. Povesti iz Do-
lenjske pretek-
losti. Spisal Ivan Lah. Cena broš. 1 K
70 v., vez. 2 K 70 v., s pošto 20 v. več.

Vinjeta. Spisal Ivan Cankar. Cena broš.
3 K 60 v., vez. 4 K 60 v., s pošto
20 vin. več.

V naravi. Izbrani spisi Frana Erjavca.
uredil dr. G. Sajovic. Cena
1 K 20 v., vez. 1 K 70 v., s pošto 20 v. več.

V študentovskih ulicah.
Spisal Fr. Remec. Cena broš. 1 K 50 v.,
vez. 2 K 50 v., s pošto 20 v. več.

Volja in moč. Spisal Ivan Cankar.
Cena broš. 2 K, vez.
3 K, s pošto 20 v. več.

Za križem. Spisal Iv. Cankar. Cena
broš. 3 K, vez. 4 K 50 v.,
s pošto 20 v. več.

Zaobljuba. Povest. Hrvatski spisal F.
Becić. Cena broš. 1 K 80 v.,
vez. 2 K 60 v., s pošto 20 v. več.

Zadnji rodovine Benalja.
Roman iz kranjske preteklosti. Spisal
Fr. Remec. Cena broš. 1 K 50 vin., vez.
2 K 50 v., s pošto 20 v. več.

**Zbirka citatov in aforiz-
mov.** Uredil Slavko Klepec. Cena broš.
2 K 50 v., vez. 3 K 30 v., s pošto
20 v. več.

Z ognjem in mečem. Zgodo-
vinski
roman H. Sienkiewicza. Cena 4 K 50 v.,
s pošto 30 v. več.

**Zbrani spisi Josipa Jur-
čiča.** 11 zvezkov. Cena vsakemu
zvezku broš. 1 K 20 v., vez. 2 K
s pošto 20 v. več.

**Zbrani spisi Janka Kers-
nika.** Pet knjig. Cena broš. 25 K,
vez. 30 K, s pošto 20 v. več.

**Zbrani spisi Frana Lev-
stika.** Pet knjig. Cena broš. 21 K,
vez. 27 K, s pošto 20 v. več.

**Zgodbe iz doline šentflor-
janske.** Spisal Ivan Cankar. Cena
broš. 2 K, vez. 3 K, s pošto
20 v. več.

Zločin in kaznen. Roman. Ruski
spisal F. M.
Dostojevski. Cena broš. 10 K 50 v., vez.
13 K, s pošto 20 v. več.